

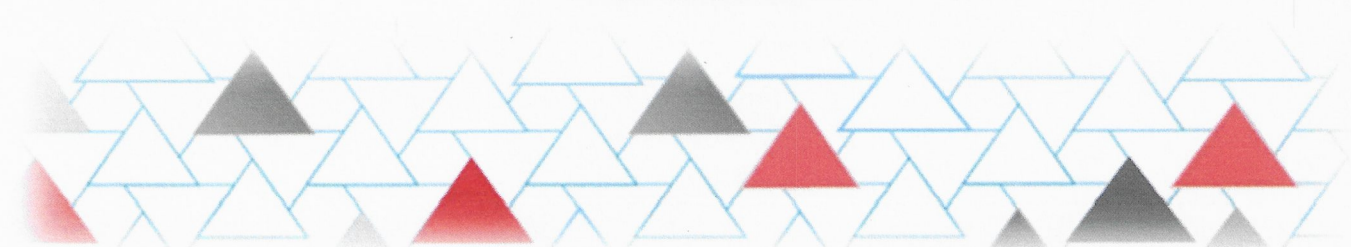
IZVJEŠTAJ O FINANSIJSKOJ REVIZIJI

HRVATSKE BOLNICE „DR. FRA MATO NIKOLIĆ“ NOVA BILA

2019.

Broj: 01-02-08-11-3-2120-6/19

Sarajevo, septembar 2020.

SADRŽAJ

I	IZVJEŠTAJ NEZAVISNOG REVIZORA	1
1.	IZVJEŠTAJ O REVIZIJI FINANSIJSKIH IZVJEŠTAJA	1
2.	IZVJEŠTAJ O REVIZIJI USKLAĐENOSTI	3
II	KRITERIJI ZA FINANSIJSKU REVIZIJU.....	5
III	IZVJEŠTAJ O REVIZIJI.....	6
1.	UVOD	6
2.	PREDMET, CILJ I OBIM REVIZIJE.....	7
3.	PRAĆENJE PRIMJENE PREPORUKA IZ PRETHODNIH REVIZIJA I ANALIZA PODUZETIH MJERA.....	7
4.	SISTEM INTERNIH KONTROLA	7
5.	PLANIRANJE, DONOŠENJE PLANA POSLOVANJA I FINANSIJSKOG PLANA I IZVJEŠTAVANJE	10
6.	FINANSIJSKI IZVJEŠTAJI	11
6.1	BILANS USPJEHA	11
6.1.1	Prihodi	11
6.1.1.1	Poslovni prihodi.....	12
6.1.1.2	Ostali prihodi i dobici	13
6.1.2	Rashodi.....	14
6.1.2.1	Poslovni rashodi	14
6.1.3	Finansijski rezultat.....	17
6.2	BILANS STANJA.....	18
6.2.1	Stalna sredstva	18
6.2.2	Tekuća sredstva	21
6.2.2.1	Zalihe.....	21
6.2.2.2	Gotovina i gotovinski ekvivalenti.....	21
6.2.2.3	Kratkoročna potraživanja	22
6.2.3	Kapital.....	22
6.2.4	Dugoročna rezervisanja	23
6.2.5	Obaveze.....	24
6.2.5.1	Kratkoročne obaveze.....	24
6.2.5.2	Pasivna vremenska razgraničenja	24
6.2.6	Popis sredstava i obaveza.....	25
6.3	IZVJEŠTAJ O NOVČANIM TOKOVIMA.....	26
6.4	IZVJEŠTAJ O PROMJENAMA NA KAPITALU.....	26
6.5	BILJEŠKE UZ FINANSIJSKE IZVJEŠTAJE	27
7.	JAVNE NABAVKE	27
8.	OSTALI NALAZI	29
8.1	Sudski sporovi.....	29
8.2	Informatizacija javnih ustanova u Srednjobosanskom kantonu	29
9.	KOMENTARI NA NACRT IZVJEŠTAJA.....	30
IV	PRILOG: GODIŠNJI FINANSIJSKI IZVJEŠTAJI.....	31
	Bilans uspjeha za period od 1. 1. do 31. 12. 2019. godine	32
	Bilans stanja na 31. 12. 2019. godine	34
	Izveštaj o gotovinskim tokovima za period od 1. 1. do 31. 12. 2019. godine (Indirektna metoda).....	35
	Izveštaj o promjenama na kapitalu za period koji završava na 31. 12. 2019. godine	37

I IZVJEŠTAJ NEZAVISNOG REVIZORA

Izveštaj nezavisnog revizora daje se na osnovu provedene finansijske revizije, koja obuhvata reviziju finansijskih izvještaja i reviziju usklađenosti aktivnosti, finansijskih transakcija i informacija s relevantnim zakonima i drugim propisima.

1. IZVJEŠTAJ O REVIZIJI FINANSIJSKIH IZVJEŠTAJA

Mišljenje s rezervom

Izvršili smo reviziju finansijskih izvještaja Hrvatske bolnice „Dr. fra Mato Nikolić“ Nova Bila (u daljem tekstu: **Bolnica**), koji obuhvataju: Bilans stanja na 31. 12. 2019. godine, Bilans uspjeha, Izveštaj o novčanim tokovima, Izveštaj o promjenama na kapitalu za godinu koja se završava na taj dan, te Bilješke uz finansijske izvještaje, uključujući i rezime značajnih računovodstvenih politika.

Prema našem mišljenju, osim za moguće efekte pitanja opisanog u odjeljku *Osnova za mišljenje s rezervom*, finansijski izvještaji istinito i fer prikazuju, u svim materijalnim aspektima, finansijski položaj Bolnice na 31. 12. 2019. godine, finansijsku uspješnost, novčane tokove i promjene na kapitalu za godinu koja se završava na taj dan, u skladu s prihvaćenim okvirom finansijskog izvještavanja.

Osnova za mišljenje s rezervom

Kao što je navedeno u Izveštaju:

1. **Nije izvršeno priznavanje poslovnih prihoda za obračunatu amortizaciju u iznosu od 482.435 KM po osnovu doniranih sredstava, u skladu sa Računovodstvenim politikama i MRS-om 20 – Računovodstvo državnih bespovratnih davanja i objavljivanje državne pomoći, što je imalo za posljedicu da su prihodi i finansijski rezultat potcijenjeni za navedeni iznos (tačka 6.1.1.1 Izvještaja).**

Reviziju smo obavili u skladu sa Zakonom o reviziji institucija u Federaciji Bosne i Hercegovine i primjenjivim Međunarodnim standardima vrhovnih revizionih institucija (ISSAI). Naše odgovornosti prema tim standardima detaljnije su opisane u odjeljku *Odgovornost revizora za reviziju finansijskih izvještaja*.

Nezavisni smo od Bolnice u skladu s ISSAI-jem 130 – Etički kodeks, te u skladu s etičkim zahtjevima koji su relevantni za našu reviziju, i ispunili smo ostale etičke odgovornosti u skladu s tim zahtjevima.

Vjerujemo da su revizorski dokazi koje smo pribavili dovoljni i odgovarajući da osiguraju osnovu za naše mišljenje s rezervom.

Ključna pitanja revizije

Osim pitanja navedenog u odjeljku *Osnova za mišljenje s rezervom*, utvrdili smo da nema ključnih pitanja revizije.

Odgovornost rukovodstva i onih koji su zaduženi za upravljanje za finansijske izvještaje

Rukovodstvo Bolnice odgovorno je za izradu i fer prezentaciju finansijskih izvještaja, u skladu s prihvaćenim okvirom finansijskog izvještavanja u Federaciji Bosne i Hercegovine. Ova odgovornost podrazumijeva i kreiranje, primjenu i održavanje internih kontrola, relevantnih za pripremu i prezentaciju finansijskih izvještaja koji ne sadrže materijalno značajne pogrešne iskaze usljed prevare ili greške, odgovarajuća objelodanjivanja relevantnih informacija u napomenama uz finansijske izvještaje, kao i odabir i primjenu odgovarajućih računovodstvenih politika i računovodstvenih procjena koje su razumne u datim okolnostima.

U sastavljanju finansijskih izvještaja rukovodstvo je odgovorno za procjenjivanje sposobnosti Bolnice da nastavi s poslovanjem po vremenski neograničenom poslovanju, objavljivanje, ako je

primjenjivo, pitanja povezanih s vremenski neograničenim poslovanjem i korištenjem računovodstvene osnove zasnovane na vremenskoj neograničenosti poslovanja, osim ako rukovodstvo ili namjerava likvidirati Bolnicu ili prekinuti poslovanje ili nema realne alternative nego da to učini.

Oni koji su zaduženi za upravljanje odgovorni su za nadziranje procesa finansijskog izvještavanja koje je ustanovila Bolnica.

Odgovornost revizora za reviziju finansijskih izvještaja

Naši ciljevi su steći razumno uvjerenje o tome da li su finansijski izvještaji kao cjelina bez značajnog pogrešnog prikaza uslijed prevare ili greške, kao i izdati izvještaj nezavisnog revizora koji uključuje naše mišljenje. Razumno uvjerenje je visok nivo uvjerenja, ali nije garancija da će revizija, obavljena u skladu s Međunarodnim standardima vrhovnih revizionih institucija, uvijek otkriti značajno pogrešno prikazivanje kada ono postoji. Pogrešni prikazi mogu nastati uslijed prevare ili greške i smatraju se značajnim ako se razumno može očekivati da, pojedinačno ili zbirno, utiču na ekonomske odluke korisnika, donesene na osnovu tih finansijskih izvještaja.

Kao dio revizije, u skladu s Međunarodnim standardima vrhovnih revizionih institucija, stvaramo profesionalne procjene i održavamo profesionalni skepticizam tokom revizije. Mi također:

- prepoznamo i procjenjujemo rizike značajnog pogrešnog prikazivanja finansijskih izvještaja, zbog prevare ili greške, oblikujemo i obavljamo revizijske postupke kao reakciju na te rizike i pribavljamo revizijske dokaze koji su dovoljni i primjereni da osiguraju osnovu za naše mišljenje. Rizik neotkrivanja značajnog pogrešnog prikazivanja, nastalog uslijed prevare, veći je od rizika nastalog uslijed greške, jer prevara može uključiti tajne sporazume, krivotvorenje, namjerno izostavljanje, pogrešno prikazivanje ili zaobilaženje internih kontrola;
- stičemo razumijevanje internih kontrola relevantnih za reviziju kako bismo oblikovali revizijske postupke koji su primjereni u datim okolnostima, ali ne i za svrhu izražavanja mišljenja o uspješnosti internih kontrola Bolnice;
- ocjenjujemo primjerenost korištenih računovodstvenih politika i razumnost računovodstvenih procjena, kao i povezanih objava rukovodstva;
- zaključujemo o primjerenosti korištene računovodstvene osnove zasnovane na vremenskoj neograničenosti poslovanja koju koristi rukovodstvo, zasnovano na pribavljenim revizijskim dokazima, zaključujemo o tome postoji li značajna neizvjesnost u vezi s događajima ili okolnostima koje mogu stvarati značajnu sumnju u sposobnost Bolnice da nastavi s vremenski neograničenim poslovanjem. Ako zaključimo da postoji značajna neizvjesnost, od nas se zahtijeva da skrenemo pažnju u našem izvještaju nezavisnog revizora na povezane objave u finansijskim izvještajima, ili, ako takve objave nisu odgovarajuće, da modifikujemo mišljenje. Naši zaključci zasnivaju se na revizijskim dokazima pribavljenim sve do datuma izvještaja nezavisnog revizora. Međutim, budući događaji ili uslovi mogu uzrokovati da Bolnica prekine s nastavljanjem poslovanja po vremenski neograničenom poslovanju;
- ocjenjujemo cjelokupnu prezentaciju, strukturu i sadržaj finansijskih izvještaja, uključujući i objave, kao i odražavaju li finansijski izvještaji transakcije i događaje na kojima su zasnovani na način kojim se postiže fer prezentacija.

Mi komuniciramo s rukovodstvom, između ostalih pitanja, i u vezi s planiranim djelokrugom i vremenskim rasporedom revizije i važnim revizijskim nalazima, uključujući i one u vezi sa značajnim nedostacima u internim kontrolama, koji su otkriveni tokom revizije.

Između pitanja o kojima se komunicira s rukovodstvom, mi određujemo ona koja su od najveće važnosti u reviziji finansijskih izvještaja tekućeg razdoblja, i to su ključna revizijska pitanja. Opisujemo ih u izvještaju, osim ako zakon ili regulativa sprečava njihovo objavljivanje, ili kada odlučimo, u izuzetno rijetkim okolnostima, da ih ne treba objaviti jer se razumno može očekivati da bi negativne posljedice izvještavanja nadmašile dobrobiti javnog interesa od takvog izvještavanja.

2. IZVJEŠTAJ O REVIZIJI USKLAĐENOSTI

Mišljenje s rezervom

Uz reviziju finansijskih izvještaja Hrvatske bolnice „Dr. fra Mato Nikolić“ Nova Bila za 2019. godinu, izvršili smo i reviziju usklađenosti aktivnosti, finansijskih transakcija i informacija s relevantnim zakonima i drugim propisima.

Prema našem mišljenju, osim za navedeno u odjeljku *Osnova za mišljenje s rezervom*, aktivnosti, finansijske transakcije i informacije Bolnice za 2019. godinu u skladu su, u svim materijalnim aspektima, sa zakonima i drugim propisima koji su definisani kao kriteriji za datu reviziju.

Osnova za mišljenje s rezervom

Kao što je navedeno u Izvještaju:

1. Nisu provedeni postupci javnih nabavki za izvršene nabavke (hrana za potrebe kuhinje, pelet za ogrjev, medicinski potrošni materijali za endoskopiju i laparoskopiju) u vrijednosti od 650.685 KM, kao ni za nabavke lijekova i medicinskog potrošnog materijala u iznosu od 101.450 KM. Osim toga, provedeno je više direktnih sporazuma s ciljem izbjegavanja provođenja odgovarajućeg postupka javnih nabavki. Navedeno nije u skladu sa članovima 4. i 15. Zakona o javnim nabavkama (tačka 7. Izvještaja);
2. Nije izvršen sveobuhvatan popis obaveza, kao ni usaglašavanje knjigovodstvenog sa stvarnim stanjem sredstava utvrđenim popisom, kako je to predviđeno Zakonom o računovodstvu i reviziji u FBiH, Pravilnikom o računovodstvu i Pravilnikom o popisu Bolnice (tačka 6.2.6 Izvještaja);
3. Izvršen je prijem 20 zaposlenika sa kojima su zaključeni ugovori o radu, bez prethodno provedenog javnog oglašavanja, što nije u skladu sa članom 20a. Zakona o radu (tačka 4. Izvještaja);
4. Ne možemo potvrditi osnovanost zaključivanja ugovora o privremenim i povremenim poslovima za obavljanje redovnih, sistematizovanih poslova vezanih za pružanje zdravstvenih usluga, koji se obavljaju u kontinuitetu tokom cijele godine, što nije u skladu sa članovima 166. i 167. Zakona o radu (tačka 6.1.2.1 Izvještaja).

Reviziju usklađenosti izvršili smo u skladu sa Zakonom o reviziji institucija u Federaciji Bosne i Hercegovine i ISSAI-jem 4000 – Standard za reviziju usklađenosti. Naše odgovornosti prema tom standardu detaljnije su opisane u odjeljku *Odgovornost revizora za reviziju usklađenosti*.

Nezavisni smo od Bolnice u skladu s ISSAI-jem 130 – Etički kodeks, kao i u skladu s etičkim zahtjevima koji su relevantni za našu reviziju, i ispunili smo ostale etičke odgovornosti u skladu s tim zahtjevima.

Vjerujemo da su revizorski dokazi koje smo pribavili dovoljni i odgovarajući da osiguraju osnovu za naše mišljenje s rezervom.

Odgovornost rukovodstva i onih koji su zaduženi za upravljanje za usklađenost

Pored odgovornosti za pripremu i fer prezentaciju finansijskih izvještaja, rukovodstvo Bolnice odgovorno je da osigura da aktivnosti, finansijske transakcije i informacije budu u skladu s propisima kojima su regulisane i potvrdi da je tokom fiskalne godine obezbijedilo namjensko, svrsishodno i zakonito korištenje raspoloživih sredstava za ostvarivanje utvrđenih ciljeva, te ekonomično, efikasno i efektivno funkcionisanje sistema finansijskog upravljanja i kontrole.

Oni koji su zaduženi za upravljanje odgovorni su za nadziranje usklađenosti aktivnosti, finansijskih transakcija i informacija sa zakonima i drugim propisima.

Odgovornost revizora za reviziju usklađenosti

Pored odgovornosti da izrazimo mišljenje o finansijskim izvještajima, naša odgovornost podrazumijeva i izražavanje mišljenja o tome da li su aktivnosti, finansijske transakcije i informacije, u svim materijalnim aspektima, u skladu sa zakonima i drugim propisima kojima su regulisane. Odgovornost revizora uključuje obavljanje procedura kako bi pribavili revizijske dokaze o tome da li se sredstva koriste za odgovarajuće namjene i da li je poslovanje Bolnice, prema definisanim kriterijima, usklađeno sa zakonima i drugim propisima. Procedure podrazumijevaju procjenu rizika od značajnih neusklađenosti sa zakonima i propisima koji regulišu poslovanje subjekta revizije. Također, naša odgovornost podrazumijeva i ocjenu finansijskog upravljanja, funkcije interne revizije i sistema internih kontrola.

Sarajevo, 2. 9. 2020. godine

ZAMJENIK GENERALNOG REVIZORA

Dragan Kolobarić

Dragan Kolobarić

GENERALNI REVIZOR

Dževad Nekić

Dževad Nekić

II KRITERIJI ZA FINANSIJSKU REVIZIJU

Ured za reviziju institucija u Federaciji Bosne i Hercegovine u okviru finansijske revizije provodi reviziju finansijskih izvještaja i reviziju usklađenosti. Revizija finansijskih izvještaja i revizija usklađenosti podrazumijevaju proces objektivnog prikupljanja i procjenjivanja dokaza kako bi se utvrdilo da li su predmeti revizije, tj. finansijski izvještaji, kao i aktivnosti, finansijske transakcije i informacije, usklađeni s odgovarajućim kriterijima koji su sadržani u zakonima i drugim propisima. Kriteriji predstavljaju poredbene parametre koji se koriste kako bi se dala ocjena predmeta revizije.

Za obavljanje finansijske revizije korišteni su sljedeći kriteriji:

- Međunarodni računovodstveni standardi;
 - Međunarodni standardi finansijskog izvještavanja;
 - Zakon o računovodstvu i reviziji u FBiH;
 - Zakon o zdravstvenoj zaštiti;
 - Zakon o ustanovama;
 - Finansijski plan za 2019. godinu;
 - Zakon o javnim nabavkama;
 - Zakon o radu;
 - Zakon o porezu na dohodak;
 - Zakon o doprinosima;
 - Zakon o finansijskom upravljanju i kontroli u javnom sektoru u FBiH;
 - Zakon o internoj reviziji u javnom sektoru u FBiH;
 - Kolektivni ugovor o pravima i obavezama poslodavaca i radnika u djelatnosti zdravstva na teritoriji Srednjobosanskog kantona;
 - Kolektivni ugovor o pravima i obavezama poslodavaca i radnika u djelatnosti doktora medicine i stomatologije na teritoriji Srednjobosanskog kantona;
 - Statut;
 - Jedinstvena metodologija kojom se bliže utvrđuju kriteriji i mjerila za zaključivanje ugovora između nadležnog zavoda zdravstvenog osiguranja i zdravstvene ustanove;
- kao i drugi podzakonski akti navedenih zakona.

III IZVJEŠTAJ O REVIZIJI

1. UVOD

Hrvatska bolnica „Dr. fra Mato Nikolić“ Nova Bila osnovana je Rješenjem Ministarstva zdravstva HR HB od 2. 8. 1994. godine i upisana u registar Rješenjem Višeg suda u Travniku od 29. 8. 1994. godine. Osnivačka prava i obaveze nad zdravstvenim ustanovama – bolnicama u Srednjobosanskom kantonu preuzela je Skupština Srednjobosanskog kantona Odlukom¹ od 3. 5. 2018. godine, a promjene vlasništva su upisane u Općinski sud u Travniku u decembru 2019. godine.

Djelatnost Bolnice je pružanje usluga dijagnostike, liječenja, medicinske rehabilitacije i zdravstvene njege bolesnika, te osiguranja boravka i prehrane bolesnika, zatim specijalističko-konsultativne i bolničke zdravstvene zaštite na sekundarnom i dijelom na tercijarnom nivou, stomatološke i druge usluge zdravstvene zaštite. Dio djelatnosti Bolnica može obavljati i ugovaranjem zdravstvenih usluga sa drugim zdravstvenim ustanovama.

Statutom, kao osnovnim aktom Bolnice, utvrđen je: naziv i sjedište, djelatnost, finansiranje, međusobna prava, obaveze i odgovornosti Bolnice i osnivača, unutrašnja organizacija, zastupanje i predstavljanje, tijela upravljanja i rukovođenja, nadzor i druga pitanja u vezi sa poslovanjem Bolnice. Tokom 2019. godine u primjeni je bio Statut iz 1997. godine, a od septembra u primjeni je novi Statut Bolnice na koji je Vlada Srednjobosanskog kantona dala saglasnost 29. 9. 2019. godine.

Unutrašnja organizacija Bolnice utvrđena je Statutom i Pravilnikom o radu Bolnice (sa priložima – Organizacija rada i sistematizacija radnih mjesta i Kadrovska struktura). Bolnica svoju djelatnost obavlja kroz specijalističke organizacijske jedinice (medicinske i nemedicinske) kao osnovne organizacijske jedinice koje u svom sastavu imaju: odjele, dijagnostike, ambulante, kabinete, službe i odsjeke formirane u skladu sa Organizacijom rada i sistematizacijom radnih mjesta. Pravilnikom o radu sistematizovano je 456 radnih mjesta, a na 31. 12. 2019. godine Bolnica je imala 307 zaposlenih, sa sljedećom strukturom: 281 radnik medicinske (23 doktora specijalista, četiri doktora medicine, osam doktora medicine specijalizanata, 246 – ostalo medicinsko osoblje) i 89 radnika nemedicinske struke.

Tijela upravljanja i rukovođenja Bolnicom su: Upravni odbor i direktor.

Upravni odbor upravlja Bolnicom i obavlja poslove u skladu sa Zakonom, Statutom i drugim aktima Bolnice. Rješenjem od 25. 1. 2019. godine Vlada Srednjobosanskog kantona (u daljem tekstu Vlada SBK) imenovala je privremeni Upravni odbor u sastavu: Dalibor Kolak – predsjednik i članovi Mario Gučanin Gazibarić, Ankica Martić, Ibrahim Salkica i Džemil Hrnjić, do imenovanja novih članova, a najduže dva mjeseca od dana njegovog donošenja. Nakon isteka mandata, Vlada SBK tokom 2019. godine donosila je rješenja o produženju mandata privremenog upravnog odbora Bolnice.

Direktor Bolnice organizuje i vodi rad Bolnice, zastupa je i predstavlja i odgovoran je za zakonitost njenog rada. Upravni odbor je Odlukom od 5. 1. 2015. godine na mjesto direktora Bolnice imenovao prim. dr. Velimira Valjana na mandatni period od četiri godine, što je ujedno i treći mandat na mjestu direktora. Nakon preuzimanja osnivačkih prava od Skupštine Srednjobosanskog kantona, Privremeni upravni odbor je Odlukom od 7. 3. 2019. godine imenovao Velimira Valjana za vršioca dužnosti Bolnice na period od šest mjeseci, nakon čega mu je više puta produžen mandat do imenovanja novog direktora.

Pored tijela upravljanja i rukovođenja, u Bolnici su osnovana i tijela u skladu sa Statutom, i to: Etička komisija, Komisija za lijekove, Komisija za poboljšanje kvalitete i sigurnosti zdravstvenih usluga, Komisija za kontrolu bolničkih infekcija, Komisija za prigovore pacijenata, Komisija za obavljanje dopunskog rada i druga stručna tijela.

Sjedište Bolnice je u Ulici Dubrave b.b., Nova Bila.

¹ „Sl. novine SBK“, br. 5/18

2. PREDMET, CILJ I OBIM REVIZIJE

Predmet revizije su finansijski izvještaji Bolnice za 2019. godinu i usklađenost aktivnosti, finansijskih transakcija i informacija s relevantnim zakonima i drugim propisima.

Cilj je da se izrazi mišljenje o tome jesu li finansijski izvještaji pouzdani i da li bilanci u potpunosti odražavaju rezultate poslovanja. Revizijom će se procijeniti primjenjuje li rukovodstvo institucije zakone i propise i koristi li sredstva za odgovarajuće namjene, te ocijeniti finansijsko upravljanje, sistem internih kontrola i funkcija interne revizije.

Revizija je obavljena u skladu s internim planskim dokumentima, s prekidima u periodu od decembra 2019. godine do maja 2020. godine.

Imajući u vidu da je Vlada Federacije BiH 16. 3. 2020. godine proglasila stanje nesreće zbog situacije izazvane pandemijom COVID-19, subjekti revizije su na osnovu zaključaka i preporuka Vlade FBiH reorganizovali svoj rad i skratili radno vrijeme, što može uticati na način obavljanja poslova u okviru uspostavljenog kontrolnog okruženja. Zbog ovih okolnosti, a s ciljem prikupljanja dovoljnih i primjerenih revizijskih dokaza, subjektima revizije omogućeno je dostavljanje dokumentacije za završnu reviziju elektronskim putem.

S obzirom na to da se revizija obavlja ispitivanjem na bazi uzorka i da postoje inherentna ograničenja u računovodstvenom sistemu i sistemu internih kontrola, pojedine materijalno značajne greške mogu ostati neotkrivene.

3. PRAĆENJE PRIMJENE PREPORUKA IZ PRETHODNIH REVIZIJA I ANALIZA PODUZETIH MJERA

Ured za reviziju institucija u FBiH prvi put vrši finansijsku reviziju Bolnice, s ciljem izražavanja mišljenja o finansijskim izvještajima i usklađenosti aktivnosti finansijskih transakcija i informacija sa značajnim zakonskim i drugim propisima.

Nakon izvršene finansijske revizije za 2019. godinu dato je ukupno 26 preporuka.

4. SISTEM INTERNIH KONTROLA

Sistem internih kontrola

Cilj sistema internih kontrola je da osigura da Bolnica u obavljanju poslova iz nadležnosti upravlja javnim sredstvima ekonomično, efikasno, efektivno i transparentno, odnosno da uspostavi funkcionalne i efikasne interne kontrole u skladu sa zakonskom regulativom. Zakon o finansijskom upravljanju i kontroli u javnom sektoru u FBiH² i Standardi interne kontrole u javnom sektoru u FBiH³ nalažu uspostavljanje, vođenje i procjenu sistema internih kontrola na osnovu COSO modela. Faktor koji najviše utiče na funkcionalnost sistema internih kontrola je povoljno kontrolno okruženje, koje prvenstveno dolazi do izražaja kroz organizacionu strukturu, način rukovođenja i poštivanje postojećih zakonskih propisa.

Rukovodstvo Bolnice odgovorno je za uspostavljanje funkcionalnog sistema internih kontrola, odnosno za uspostavljanje, razvoj i implementaciju odgovarajućeg efektivnog i ekonomičnog finansijskog upravljanja i kontrole u svim organizacionim jedinicama Bolnice.

U skladu sa Statutom Bolnice, usvojeni i u primjeni su sljedeći akti: Pravilnik o radu, Pravilnik o javnoj nabavci, Pravilnik o popisu, Pravilnik o računovodstvu, Pravilnik o računovodstvenim politikama, Pravilnik o obrazovanju i stručnom usavršavanju, Pravilnik o kontroli i suzbijanju intrahospitalnih infekcija, Pravilnik o zaštiti od požara i eksplozija, Pravilnik o blagajničkom poslovanju i Pravilnik o kućnom redu.

² „Sl. novine FBiH“, br. 38/16

³ „Sl. novine FBiH“, br.75/16

Pravilnikom o radu Bolnice iz 2018. godine utvrđena je unutrašnja organizacija, nadležnost, vrsta i obim poslova, opis poslova i radnih zadataka, međusobna prava, obaveze i odgovornosti koje se odnose na unutrašnju organizaciju rada i sistematizaciju radnih mjesta, ukupan broj radnika za obavljanje poslova, zasnivanje i prestanak radnog odnosa, radno vrijeme, plaće i naknade plaća, potrebni uslovi u pogledu stručne spreme i drugi uslovi za rad na određenim poslovima važnim za organizaciju i način rada Bolnice i druga značajna pitanja. Njime su predviđene sljedeće organizacijske jedinice: Kabinet direktora, Organizacijske jedinice za obavljanje medicinskih poslova (odjeli, dijagnostičke organizacijske jedinice, ambulante, kabineti i ostale medicinske organizacijske jedinice) i organizacijske jedinice za obavljanje nemedicinskih poslova (Služba administrativnih poslova, Služba ekonomskih, finansijskih i računovodstvenih poslova i Služba logistike).

Pravilnik o radu nije usklađen sa Zakonom o radu⁴, odnosno sa članom 20a. Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o radu u dijelu zasnivanja radnog odnosa, kao ni sa Kolektivnim ugovorom o pravima i obavezama poslodavaca i radnika – doktora medicine i stomatologije zaposlenih u zdravstvenim ustanovama u SBK⁵ i Kolektivnim ugovorom o pravima i obavezama poslodavaca i radnika u oblasti zdravstva na području SBK⁶. Kolektivnim ugovorima je definisana obaveza donošenja pravilnika o radu u roku od 60 dana od njihovog stupanja na snagu (29. 11. 2019. godine), te zaključivanja novih ugovora o radu sa radnicima. Do obavljanja konačne revizije Bolnica nije donijela novi pravilnik o radu, niti je radnicima ponudila ugovore o radu usklađene s kolektivnim ugovorima.

Pravilnikom o radu (član 9.) predviđeno je da direktor Bolnice donosi odluku o zasnivanju radnog odnosa, nakon čega se sa novim radnikom zaključuje ugovor o radu. Istim članom definisano je da direktor može odlučiti da se oglas o potrebi zasnivanja radnog odnosa objavi u sredstvima javnog informisanja, odnosno prijavom nadležnoj službi za zapošljavanje. Iako je Zakonom o izmjenama i dopunama Zakona o radu od novembra 2018. godine svim javnim ustanovama propisano da se prijem u radni odnos vrši nakon provedene procedure obaveznog javnog oglašavanja, tokom 2019. godine izvršen je netransparentan prijem 20 zaposlenika (14 na određeno i šest zaposlenika na neodređeno radno vrijeme) na osnovu odluka direktora, bez javnog oglasa o zasnivanju radnog odnosa, kako je propisano Pravilni kom o radu Bolnice. Prijemi su izvršeni na osnovu molbi za posao zaposlenika i na osnovu odluka direktora, a nismo se uvjerali na koji način je izvršen izbor osoba u radni odnos.

Zakonom o zdravstvenoj zaštiti u FBiH (članovima 192. i 193) bolnicama je propisana obaveza provođenja unutrašnjeg nadzora nad radom svojih organizacijskih jedinica i zdravstvenih radnika. Zakonom je definisano da se unutrašnji nadzor provodi na osnovu Općeg akta zdravstvene ustanove i Godišnjeg plana i programa provođenja unutrašnjeg nadzora. Bolnica nije donijela akt o unutrašnjem nadzoru, kao ni Godišnji plan i program provođenja unutrašnjeg nadzora za 2019. godinu. Iako su formirana stalna tijela (Komisija za sprečavanje i suzbijanje bolničkih infekcija, Komisija za lijekove, Komisija za prigovore pacijenata, Komisija za poboljšanje kvalitete i sigurnosti zdravstvenih usluga, Komisija za provjeru korupcije, Komisija za pitanje radnika) kojima su Statutom i odlukama određeni zadaci u cilju provođenja nadzora nad radom u Bolnici, konstatovali smo da se ne provodi unutrašnji nadzor nad radom organizacijskih jedinica i zdravstvenih radnika, odnosno nije nam prezentovana dokumentacija na osnovu koje se možemo uvjeriti da je obavljan nadzor nad radom organizacijskih jedinica. Imenovana tijela Bolnice nisu sačinjavala izvještaje o svom radu, osim Komisije za prigovore pacijenata koja je tokom 2019. godine zapimala prigovore koji ukazuju na propuste u liječenju, te ih prosljeđivala šefovima odjela na koje se prigovor odnosi, a nakon toga su se prigovori sa očitovanjima šefova odjela dostavljali u Kabinet direktora.

Bolnica nije vršila nadzor nad radom svojih organizacionih jedinica, nije donijela akt o unutrašnjem nadzoru, kao ni Godišnji plan i program provođenja unutrašnjeg nadzora za 2019. godinu, koji je bila obavezna sačiniti i dostaviti nadležnom kantonalnom ministarstvu.

⁴ „Sl. novine FBiH“, br. 26/16 i 89/18

⁵ „Sl. novine SBK“, br. 12/19

⁶ „Sl. novine SBK“, br. 12/19

Bolnica nije donijela Pravilnik o upravljanju rizicima, nije uspostavljen registar rizika u skladu sa Smjernicama za provođenje procesa upravljanja rizicima kod korisnika javnih sredstava u FBiH⁷, niti je izrađena mapa ključnih poslovnih procesa u skladu s COSO modelom, kako je regulisano Zakonom o finansijskom upravljanju i kontroli

Bolnica je u februaru 2020. godine imenovala koordinatora za finansijsko upravljanje i kontrolu u skladu s članom 7. stav 1. Pravilnika o provođenju finansijskog upravljanja i kontrole u javnom sektoru u FBiH⁸. Godišnji izvještaj o funkcionisanju sistema finansijskog upravljanja i kontrole za 2019. godinu nije sačinjen.

Bolnica nije uspostavila sistem internih kontrola prema COSO modelu, kako nalažu odredbe članova od 4. do 13. Zakona o finansijskom upravljanju i kontroli u javnom sektoru u FBiH, članova od 3. do 6. Pravilnika o provođenju finansijskog upravljanja i kontrole, Standarda interne kontrole u javnom sektoru u FBiH i drugih propisa kojima se reguliše interna kontrola. Neadekvatno dizajniran i implementiran sistem finansijskog upravljanja i kontrole značajno može uticati na usklađenost poslovanja, kao i na istinit i fer prikaz finansijskih izvještaja Bolnice.

Preporuke:

- *uspostaviti i implementirati sistem finansijskog upravljanja i kontrole prema COSO modelu, u skladu sa Zakonom o finansijskom upravljanju i kontroli u javnom sektoru u FBiH i Standardima interne kontrole u javnom sektoru u FBiH;*
- *izvršiti usklađivanje Pravilnika o radu sa članom 20a. Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o radu, te radni odnos zasnivati u skladu sa internim aktom;*
- *unutrašnji nadzor nad radom organizacijskih jedinica i zdravstvenih radnika provoditi u skladu sa članovima 192. i 193. Zakona o zdravstvenoj zaštiti u FBiH.*

Interna revizija

Obaveza i kriteriji za uspostavljanje interne revizije u javnom sektoru u FBiH regulisani su Zakonom o internoj reviziji u javnom sektoru u FBiH⁹ i Pravilnikom o kriterijima za uspostavljanje jedinice za internu reviziju¹⁰. Iako Bolnica ispunjava kriterije za uspostavljanje jedinice interne revizije, Pravilnikom o radu (Organizacija rada i sistematizacija radnih mjesta) nije predviđena jedinica interne revizije.

Preporuka:

- *uspostaviti jedinicu interne revizije u skladu sa Zakonom o internoj reviziji u javnom sektoru u FBiH i Pravilnikom o kriterijima za uspostavljanje jedinica za internu reviziju u javnom sektoru u FBiH.*

Prevenција korupcije

Vlada Srednjobosanskog kantona je 2016. godine donijela Strategiju za borbu protiv korupcije u Srednjobosanskom kantonu za period 2015–2019. godine, na osnovu koje je donesen i Akcioni plan za njenu provedbu. Akcionim planom aktivnosti iz oblasti zdravstva date su Ministarstvu zdravstva, rada i socijalne politike Srednjobosanskog kantona, koje je nadležno za Bolnicu. Prema izjavi odgovornih osoba, nadležno Ministarstvo Bolnici nije dostavljalo aktivnosti, odnosno upute vezane za prevenciju borbe protiv korupcije. Bolnica je 2011. godine donijela Pravilnik o borbi protiv korupcije (izmjene i dopune 2013. godine), te Odluku o imenovanju komisije za provjeru korupcije. Tokom 2019. godine u Bolnici nije bilo prijava korupcije od zaposlenih, pacijenata, niti drugih osoba.

⁷ „Sl. novine FBiH“, br.65/18

⁸ „Sl. novine FBiH“, br. 6/17

⁹ „Sl. novine FBiH“, br. 47/08, 101/16

¹⁰ „Sl. novine FBiH“, br. 82/13, 74/14

5. PLANIRANJE, DONOŠENJE PLANA POSLOVANJA I FINANSIJSKOG PLANA I IZVJEŠTAVANJE

Godišnji Plan poslovanja Bolnice i Plan investicija za 2019. godinu sačinjeni su u decembru 2018. godine, a Upravni odbor ih je usvojio 21. 1. 2019. godine. Srednjoročni plan poslovanja nije donesen. U okviru godišnjeg Plana poslovanja je Plan prihoda i rashoda za 2019. godinu kojim su planirani prihodi u iznosu od 12.689.800 KM, rashodi od 12.591.000 KM, te dobit u iznosu od 98.800 KM.

Bolnica nije donijela internu proceduru o načinu i metodologiji planiranja, rokovima za njegovo usvajanje, niti su utvrđene procedure koje bi osigurale praćenje efikasnosti i ekonomičnosti planiranih, kao i realizovanih aktivnosti. Plan prihoda i rashoda za 2019. godinu sačinjen je na bazi ostvarenih rezultata za prvih 10 mjeseci 2018. godine i procjene za ostatak godine i konstatovano da se radi o procjeni na osnovu nepotpunih podataka, te da postoji mogućnost značajnog odstupanja od konačnog rezultata.

Najveći dio prihoda Bolnice planiran je od Zavoda za zdravstveno osiguranje Srednjobosanskog kantona (u daljem tekstu: Zavod SBK) u iznosu od 11.891.000 KM za pružene zdravstvene usluge. Ugovori sa Zavodom SBK zaključuju se kvartalno i prvi ugovor je zaključan 29. 1. 2019. godine. Kvartalno zaključivanje ugovora diktira Zavod SBK.

Planom predviđeni prihodi i rashodi Bolnice i njihovo ostvarenje prikazani su u tabeli:

u KM

Red. br.	Opis	Ostvareno u 2018. god.	Plan za 2019. god.	Ostvareno u 2019. god.	Indeks (5/3)x100	Indeks (5/4)x100
1	2	3	4	5	6	7
I	Prihodi	12.025.980	12.689.800	13.056.293	108,6	102,9
II	Rashodi	12.026.185	12.591.000	12.884.807	107,1	102,3
III (I-II)	Dobit (gubitak) neprekinutog poslovanja	(205)	98.800	171.486	-	173,6

Ukupno ostvareni prihodi u 2019. godini iskazani su u iznosu od 13.056.293 KM, što je u odnosu na planirane veće za 366.493 KM ili 2,9%, a u odnosu na prethodnu godinu veći su za 1.030.313 KM ili 8,6%. Najveći dio prihoda odnosi se na poslovne prihode (12.928.022 KM) koji su više realizovani u odnosu na plan za 248.222 KM. Strukturu poslovnih prihoda čine: prihodi od prodaje učinaka (prihodi od realizacije zaključenih ugovora sa Zavodom SBK u iznosu od 12.465.013 KM i prihodi od obavljenih zdravstvenih usluga Bolnice u iznosu od 401.767 KM) i ostali poslovni prihodi (61.242 KM). Najveće odstupanje u odnosu na plan odnosi se na više ostvarenje prihoda od prodaje učinaka za 741.780 KM, dok su ostali poslovni prihodi manje realizovani za 493.558 KM, što u konačnici predstavlja ukupno više ostvarene prihode u iznosu od 248.222 KM.

Manje realizovani ostali poslovni prihodi u odnosu na planirane u iznosu od 493.558 KM najvećim dijelom odnose se na planirane prihode po osnovu donacija od Republike Hrvatske (470.000 KM) i donacije od Vlade SBK (5.000 KM), ali su knjigovodstveno evidentirani na poziciji: Unaprijed naplaćeni i drugi odgođeni prihodi.

U Godišnjim izvještajima za 2019. godinu ukupno realizovani rashodi iskazani su u iznosu od 12.884.807 KM i u odnosu na planirane veći su za 293.807 KM (2,3%), a u odnosu na prethodnu godinu veći su za 858.622 KM (7,1%). Povećanje rashoda u odnosu na planirane najvećim dijelom odnosi se na troškove plaća i naknada plaća zaposlenima za 705.424 KM, troškove rezervisanja za 347.339 KM, koji nisu ni planirani, i troškove proizvodnih usluga za 51.568 KM, dok su drugi rashodi manje ostvareni.

Osnovni razlog povećanja rashoda su plaće i naknade novozaposlenih radnika i primjena novih kolektivnih ugovora iz oblasti zdravstva u SBK, a prema prezentovanim podacima Bolnica je imala viši trošak bruto plaća na mjesečnom nivou u iznosu od cca 14.200 KM.

Upravni odbor ima obavezu podnošenja Izvještaja o poslovanju Bolnice najmanje jednom godišnje osnivaču i Vladi Srednjobosanskog kantona, u skladu s članom 65. Zakona o zdravstvenoj zaštiti i članom 17. Statuta. Do okončanja revizije Izvještaj Upravnog odbora nije sačinjen.

Direktor Bolnice ima obavezu podnošenja Upravnom odboru Izvještaja o cjelokupnom poslovanju Bolnice tromjesečno, u skladu s članom 68. Zakona o zdravstvenoj zaštiti. Tokom 2019. godine oni nisu sačinjavani (direktor je Upravnom odboru dostavio samo Izvještaj o poslovanju Bolnice na nivou godine).

Preporuke:

- **donijeti interne procedure kojima bi se definisala metodologija planiranja i osiguralo praćenje efikasnosti i ekonomičnosti planiranih aktivnosti;**
- **osigurati da organi upravljanja i rukovođenja Bolnicom sačinjavaju i podnose izvještaje o poslovanju i tromjesečne izvještaje o cjelokupnom poslovanju, u skladu sa članovima 65. i 68. Zakona o zdravstvenoj zaštiti i članom 17. Statuta.**

6. FINANSIJSKI IZVJEŠTAJI

Godišnje finansijske izvještaje za 2019. godinu Bolnica je sačinila i dostavila nadležnim organima i institucijama, u skladu sa važećim propisima i u utvrđenom roku. Upravni odbor Bolnice je Godišnje finansijske izvještaje usvojio 20. 3. 2020. godine.

6.1 BILANS USPJEHA

6.1.1 Prihodi

U Godišnjim finansijskim izvještajima za 2019. godinu iskazani su prihodi u iznosu od 13.056.293 KM. Struktura planiranih i ostvarenih prihoda, sa indeksima ostvarenja, prikazana je u tabeli:

u KM

Opis	Plan prihoda za 2019.godinu	Izvršenje u 2019. godini	Indeks (3/2)x100
1	2	3	4
PRIHODI	12.689.800	13.056.293	102,9
1. Poslovni prihodi:	12.679.800	12.928.022	102,0
1.1. Prihodi od prodaje učinaka	12.125.000	12.866.780	106,1
1.2. Ostali poslovni prihodi	554.800	61.242	11,0
2. Finansijski prihodi	10.000	4.002	40,0
3. Ostali prihodi i dobiti	0	124.212	-
4. Prihodi iz osnova usklađivanja vrijednosti	0	57	-

Pravilnikom o računovodstvenim politikama uređena je politika priznavanja prihoda. Prihodi se priznaju kada je vjerovatno da će transakcija biti praćena prilivom ekonomske koristi i kada je moguće iznos prihoda pouzdano izmjeriti. Priznavanje prihoda od pruženih usluga vrši se kad se usluga može pouzdano procijeniti, a povezani prihodi s tom transakcijom priznaju se prema stepenu izvršenja usluge na datum bilansa. Prihod se vrednuje po fer vrijednosti naknade koja je primljena ili se potražuje, pri čemu se umanjuje za iznos svakog diskonta i rabata, kao i za iznos svih drugih popusta odobrenih kupcu, a naknadno odobravanje popusta kupcima ne priznaje se kao smanjenje prihoda, nego kao rashod perioda. Donacije koje se odnose na sredstva, uključujući i nenovčane pomoći po fer vrijednosti, priznaju se u bilansu stanja kao odloženi prihod. Odloženi prihod u bilansu uspjeha priznaje se kao prihod po principu sučeljavanja prihoda i rashoda na sistematskoj i racionalnoj osnovi, u toku korisnog vijeka trajanja sredstava.

6.1.1.1 Poslovni prihodi

Poslovni prihodi ostvareni su u iznosu od 12.928.022 KM i čine 99,02% ukupnih prihoda, od čega se na prihode od prodaje učinaka odnosi 12.866.780 KM i ostale poslovne prihode 61.242 KM.

Prihodi od prodaje učinaka odnose se na prihode koje je Bolnica ostvarila od Zavoda SBK (12.465.013 KM), dok se preostali iznos prihoda odnosi na prihode Bolnice od pruženih raznih zdravstvenih usluga (401.767 KM).

Ukupno ostvareni prihodi od Zavoda SBK po osnovu ugovora u 2019. godini odnose se na: prihode za pružene usluge bolničke zdravstvene zaštite u iznosu od 11.570.499 KM (na mjesečnom nivou 952.858 KM za prva tri kvartala, za posljednji kvartal 2019. godine 967.992 KM i 90.803 KM naknada za povećanje neto satnice po kolektivnim ugovorima sa 2,31 KM, na 2,35 KM), prihode po osnovu naplaćene premije osiguranja u iznosu od 484.219 KM, prihode od pruženih pojedinačno ugovorom regulisanih usluga u iznosu od 352.832 KM (ugovorima regulisane posebne vrste usluga koje Zavod SBK finansira po broju i vrsti obavljene usluge), prihode od Zavoda SBK za nabavku reagensa u iznosu od 48.622 KM i prihode od Zavoda SBK po osnovu naplaćenih participacija od osiguranika u iznosu od 8.841 KM.

Uvidom u zaključene ugovore o pružanju i plaćanju zdravstvene zaštite za 2019. godinu konstatovali smo da je naknada za pružanje usluga bolničke zdravstvene zaštite utvrđena u jednom iznosu na mjesečnom nivou, a ugovori se zaključuju kvartalno.

Ugovorima je regulisano da se Bolnici raspoređuju sredstva po osnovu naplaćene premije od zdravstvenog osiguranja na mjesečnom nivou, a utvrđeni iznos je 40.437 KM mjesečno za prvi kvartal i 40.323 KM mjesečno za preostala tri kvartala 2019. godine. Ukupno ostvareni prihod po osnovu premija je 484.219 KM, a koristi se za osiguranje sredstava za rad Bolnice. Za sredstva odobrena iz naplaćene premije Bolnica Zavodu SBK ispostavlja račun, a direktor Bolnice obavezan je izvještavati Zavod o načinu utroška sredstava, odmah po utrošku, a najkasnije do 30. dana narednog mjeseca.

Na osnovu odluka Upravnog odbora Zavoda SBK u ugovorima su utvrđene i određene vrste usluga, kao i pojedinačna cijena usluge koja se finansira, a za koje su ugovorene cijene po obavljenoj usluzi zavisno od vrste zdravstvene usluge (ERCP, pregledi gastroenterologa, operacija krajnika, onkološki pregledi, laboratorijske analize – tumor markeri, CT pregledi i sl.). Za ove usluge Bolnica po isteku mjeseca Zavodu SBK ispostavlja fakturu sa priložima (spisak osiguranih osoba, broj obavljenih usluga i vrsta pružene usluge, uputnice, kao i nalaze osoba kojima su pružene usluge). Ukupan prihod po osnovu ovih usluga ostvaren je u iznosu od 352.832 KM, a najznačajnije se odnose na: prihode od usluga citologije (20 KM po obavljenoj usluzi), usluge ERCP-a (470 KM po obavljenoj usluzi, a za ERCP sa papilotomijom i postavljanjem samoekspandibilnog stenta 708 KM), gastroenterološki pregledi (300 KM po obavljenom pregledu), operacija krajnika (245 KM po obavljenom zahvatu), razne laboratorijske usluge (od 15 KM do 24 KM po obavljenoj analizi, zavisno od vrste usluge).

Ugovorima je utvrđeno da će se Bolnici finansirati i mjesečni troškovi za nabavku reagensa neophodnih za vršenje laboratorijskih pretraga – tumor markera, a Bolnica je obavezna osiguranicima iz Srednjobosanskog kantona pružati usluge bez naknade. Po isteku mjeseca Bolnica ispostavlja račun za iznos obavljenih pretraga sa svim potrebnim priložima, a ukupan prihod ostvaren za nabavku reagensa je 48.622 KM. Bolnica dostavlja Zavodu SBK izvještaje o utrošku odobrenih sredstava (za finansiranje materijalnih troškova) za obavljanje pojedinačno ugovorima utvrđenih vrsta zdravstvenih usluga i u predviđenim rokovima.

Preostali iznos prihoda od prodaje učinaka iskazan je u iznosu od 401.767 KM, a najznačajniji se odnose na zdravstvene usluge pružene: osobama bez zdravstvenog osiguranja (229.315 KM), osiguranicima drugih kantonalnih zavoda (103.232 KM) i korisnicima Doma za stare „Otac Kristofor“ Nova Bila (2.470 KM).

Kod zaključivanja ugovora sa Zavodom SBK nije primijenjena Naredba o standardima i normativima zdravstvene zaštite iz obaveznog zdravstvenog osiguranja u FBiH, niti Jedinствена metodologija kojom se bliže utvrđuju kriteriji i mjerila za zaključivanje ugovora između nadležnog zavoda zdravstvenog osiguranja i zdravstvene ustanove, što nije u skladu s članom 52. Zakona o zdravstvenoj zaštiti (broj timova u odnosu na broj osiguranih osoba, naknada za usluge sekundarne i tercijarne zdravstvene zaštite u jednom iznosu za sve usluge, bez utvrđenog broja timova, vrijednosti godišnjeg rada tima, broja bolesničkih kreveta i postelja na 1000 osiguranih osoba, bolničke zdravstvene usluge pružene po korisniku i sl.).

Ostali poslovni prihodi iskazani su u iznosu od 61.242 KM i najvećim dijelom se odnose na prihode od prodaje bonova (34.516 KM) i prihode od donacija pravnih osoba (22.163 KM).

Nisu iskazani prihodi za iznos obračunate amortizacije za 2019. godinu po osnovu doniranih sredstava u iznosu od 482.854 KM.

Pravilnikom o računovodstvenim politikama Bolnice definisano je da se donacije vezane za sredstva priznaju kao odgođeni prihodi u bilansu stanja, a iznos odgođenog prihoda se priznaje kao prihod u bilansu uspjeha u visini obračunatog troška amortizacije tokom korisnog vijeka trajanja doniranih sredstava.

Poslovni prihodi od 482.854 KM prethodno su bili priznati u visini troška amortizacije doniranih sredstava, kako je utvrđeno Pravilnikom o računovodstvenim politikama i u skladu sa MRS-om 20 – Računovodstvo državnih bespovratnih davanja i objavljivanje državne pomoći.

Međutim, pisanim aktom direktora od 31. 12. 2019. godine (nalog direktora) naložena je korekcija prethodno evidentiranih poslovnih događaja na način da se umanju poslovni prihod, a odgođeni prihodi priznaju direktno u korist kapitala. Izvršenim korekcijama priznata je neraspoređena dobit na teret poslovnih prihoda, nakon čega je iz neraspoređene dobiti izvršeno pokrivanje gubitka do visine kapitala. Korekcije su izvršene prije sastavljanja Godišnjih finansijskih izvještaja, što za posljedicu ima da su potcijenjeni prihodi i finansijski rezultat za 2019. godinu.

Iskazivanje odgođenih prihoda u visini obračunate amortizacije na donirana sredstva u korist kapitala nije u skladu sa Pravilnikom o računovodstvenim politikama i zahtjevima MRS-a 20 – Računovodstvo državnih bespovratnih davanja i objavljivanje državne pomoći, zbog čega su potcijenjeni prihodi i finansijski rezultat za 482.435 KM.

Preporuke:

- *poduzeti aktivnosti prema Zavodu zdravstvenog osiguranja Srednjobosanskog kantona kako bi se osiguralo zaključivanje ugovora o međusobnim odnosima u pružanju i plaćanju zdravstvene zaštite u skladu s odredbama Naredbe o standardima i normativima zdravstvene zaštite iz obaveznog zdravstvenog osiguranja u FBiH i Jedinствене metodologije kojom se bliže utvrđuju kriteriji i mjerila za zaključivanje ugovora između nadležnog zavoda zdravstvenog osiguranja i zdravstvene ustanove;*
- *priznavanje prihoda u visini amortizacije doniranih sredstava vršiti u skladu sa Pravilnikom o računovodstvenim politikama i odredbama MRS-a 20 – Računovodstvo državnih bespovratnih davanja i objavljivanje državne pomoći.*

6.1.1.2 Ostali prihodi i dobiti

Ostali prihodi i dobiti iskazani su u iznosu od 124.212 KM i odnose se na prihode od specijalizanata po osnovu vansudske nagodbe zbog prekida specijalizacije, odnosno nepoštivanja ugovorenih obaveza.

6.1.2 Rashodi

U Godišnjim finansijskim izvještajima za 2019. godinu iskazani su rashodi u iznosu od 12.884.807 KM i u odnosu na planirane veći su za 293.807 KM, a u odnosu na prethodnu godinu veći su za 858.622 KM ili 7,1%. Povećanje rashoda u odnosu na planirane najvećim dijelom se odnosi na troškove plaća i naknada plaća zaposlenima za 705.424 KM, troškove rezervisanja za 347.339 KM, koji nisu ni planirani, i troškove proizvodnih usluga za 51.568 KM, dok su drugi rashodi manji u odnosu na planirane.

Struktura iskazanih rashoda prikazana je u tabeli:

Opis	Plan rashoda za 2019. godinu	Izvršenje u 2019. godini	u KM
			Indeks (3/2)x100
1	2	3	4
RASHODI	12.591.000	12.884.807	102,3
Poslovni rashodi:	12.536.000	12.852.105	102,5
Materijalni troškovi	2.630.000	2.015.031	76,6
Troškovi plaća i ostalih ličnih primanja	8.753.000	9.458.424	108,1
Troškovi proizvodnih usluga	165.000	216.568	131,2
Amortizacija	700.000	600.266	85,7
Troškovi rezervisanja	0	347.339	-
Nematerijalni troškovi	288.000	214.477	74,4
Finansijski rashodi	5.000	7.481	149,6
Ostali rashodi i gubici	50.000	25.221	50,4

6.1.2.1 Poslovni rashodi

Poslovni rashodi iskazani su u visini od 12.852.105 KM i najvećim dijelom se odnose na troškove plaća i ostalih ličnih primanja (9.458.424 KM), materijalne troškove (2.015.031 KM), amortizaciju (600.266 KM) i troškove rezervisanja (347.339 KM).

Materijalni troškovi

Materijalni troškovi iskazani su u iznosu od 2.015.031 KM i odnose se na: zavojni, laboratorijski i transfuzijski materijal (649.298 KM), troškove lijekova (613.795 KM), troškove energije i goriva (264.929 KM), troškove hrane (155.871 KM), ostali medicinski materijal i lijekove (138.163 KM), uredski materijal i materijal za čišćenje i održavanje (115.507 KM) i otpis sitnog inventara i HTZ opreme (77.468 KM). Nabavke su najvećim dijelom vršene bez zaključenih ugovora, odnosno po ugovorima čiji rok važnosti je istekao, što je detaljnije opisano u tački 7. Izvještaja.

Privredna društva u ranijem periodu Bolnici su ustupila devet aparata koji nisu u vlasništvu Bolnice, nego su joj ustupljeni na besplatno korištenje (od kojih je sedam u upotrebi, dva van upotrebe), uz uslov da Bolnica nabavlja i koristi originalne reagense i potrošni materijal od vlasnika ustupljene opreme. Radi se o sljedećoj opremi: hematološki analizator S/N 580156, hematološki analizator Sysmex, Siemens Dimenzion xpend, BTF II Siemens, biohemijski analizator Abbot, printer Architect, Status CS Siemens, Liazion analyzer i OFM aparat za doziranje sredstava za čišćenje. **Prema dostavljenom pregledu, od navedenih aparata ustupljenih Bolnici na korištenje, za aparate koji su u upotrebi (svi osim aparata za doziranje sredstava za čišćenje) Bolnica se ugovorima obavezala da će vršiti nabavku originalnih reagensa od istih dobavljača (u čijem vlasništvu su ustupljeni aparati), a ukupan trošak Bolnice u 2019. godini po osnovu reagensa korištenih za upotrebu opreme iskazan je u iznosu od 315.120 KM.**

Iskazani troškovi energije i goriva odnose se na: troškove električne energije (132.808 KM), troškove ogrijeva (109.697 KM) i troškove goriva (22.424 KM).

Nabavke ogrijeva (pelet) tokom godine vršene su od dobavljača sa kojim nije zaključen ugovor za 2019. godinu.

Izdaci za gorivo odnose se na utrošeno gorivo za šest vozila kojima Bolnica raspolaže, od kojih se pet odnosi na ambulanta vozila za prevoz pacijenata i jedno putničko vozilo koje koristi direktor. Iako je Pravilnikom o korištenju službenih automobila za potrebe Bolnice iz 2006. godine definisana obaveza utvrđivanja normativa utroška goriva za svaki službeni automobil, do kraja 2019. godine nisu utvrđeni normativi utroška goriva, niti je osigurana kontinuirana kontrola utroška po vozilima. Propisani PN-4 obrasci o evidenciji korištenja vozila za pojedina vozila nisu popunjavani svim neophodnim podacima (relacija putovanja, potpis vozača itd.). Pored navedenog, direktor Bolnice je Odlukom iz 2016. godine imenovao komisiju za kontrolu utroška goriva i maziva, koja ima zadatak da analizira utrošak goriva i predlaže mjere za njegovo smanjenje, koja nije sačinila nijedan akt o kontroli utroška goriva.

Preporuka:

- **internim aktom utvrditi normative utroška goriva, te provoditi kontrolu potrošnje u skladu sa Pravilnikom o korištenju službenih automobila za potrebe Bolnice i Odlukom direktora.**

Troškovi plaća i ostalih ličnih primanja

Troškovi plaća i ostalih ličnih primanja iskazani su u iznosu od 9.458.424 KM i čine 73,6% ukupnih poslovnih rashoda. Struktura iskazanih troškova plaća i ostalih primanja prikazana je u tabeli:

	Plan rashoda za 2019. godinu	Izvršenje u 2019. godini	Indeks izvršenja (3/2)x100
1	2	3	4
Troškovi plaća i ostalih ličnih primanja	8.753.000	9.458.424	
Troškovi plaća	7.600.000	8.187.887	107,7
Troškovi službenih putovanja zaposlenih	13.000	17.240	132,6
Troškovi ostalih primanja, naknada i prava zaposlenih	920.000	952.077	103,4
Troškovi naknada članovima odbora	20.000	18.648	93,2
Troškovi naknada ostalim fizičkim licima	200.000	282.572	141,3

Pravilnikom o radu, koji je u primjeni od 2018. godine, utvrđena je plaća radnika za obavljeni rad, koja se sastoji od osnovne plaće, dijela plaće za radni učinak i uvećanje plaće na ime otežanih uslova rada, prekovremenog rada, noćnog rada, rada u dane sedmičnog odmora, kao i rada za vrijeme praznika u skladu sa kolektivnim ugovorima. Pravilnikom o radu razvrstana su pojedinačna zanimanja u grupe složenosti i utvrđeni su koeficijenti u rasponu od 1,2 za jednostavne poslove pa do 5,4 za složene poslove. Za direktora Bolnice utvrđen je koeficijent od 6,4 i položajni dodatak od 20%. Najveća isplaćena plaća u decembru 2019. godini iznosila je 4.508 KM, najmanja 543 KM, a prosječna plaća 1.269 KM.

Kolektivni ugovor o pravima i obavezama poslodavaca i radnika u oblasti zdravstva na području Srednjobosanskog kantona donesen je u novembru 2019. godine sa retroaktivnim primjenom od aprila 2019. godine. Primjenom Kolektivnog ugovora došlo je do povećanja neto satnice u oblasti zdravstva sa dotadašnjih 2,31 KM na 2,35 KM, što je imalo uticaja na povećanje iskazanih troškova plaća. Na povećanje troškova plaća uticalo je i povećanje broja zaposlenih u odnosu na prethodnu godinu.

Troškovi ostalih primanja, naknada i prava zaposlenih iskazani su u iznosu od 952.077 KM i njihovu strukturu čine: naknade za topli obrok (532.579 KM), prevoz na posao i sa posla (285.145 KM), pomoći za liječenje i u slučaju smrti (82.003 KM), naknade za stručno usavršavanje – specijalizacija (25.516 KM), naknada za odvojeni život (18.125 KM) i otpremnine za odlazak u penziju (8.709 KM).

Visina naknade za topli obrok utvrđena je Pravilnikom o radu u dnevnom iznosu od 1% prosječne neto plaće u FBiH i tokom godine obračunata i isplaćena je naknada u visini od 8 KM po odrađenom danu. U sklopu ovih troškova iskazane su naknade volonterima na stručnom osposobljavanju za topli obrok od po 100 KM mjesečno. Tokom revidirane godine zaključeni su ugovori o volonterskom radu – stručnom osposobljavanju sa 50 volontera na period od šest mjeseci. Do kraja 2019. godine za 18 volontera je istekao ugovor o volonterskom radu.

Pravilnikom o radu (član 40.) utvrđeno je da se ugovorom sa osobom koja se prima na stručno osposobljavanje uređuje pravo na naknadu za topli obrok, ali ugovorom nije određena visina naknade za topli obrok. Stoga ne možemo potvrditi na koji način je utvrđen iznos naknade za topli obrok od 100 KM mjesečno osobama na stručnom usavršavanju.

Preporuka:

- ***ugovorima sa volonterima, koji se primaju na stručno osposobljavanje, utvrditi pravo na naknadu za topli obrok na način predviđen Pravilnikom o radu.***

Troškovi prevoza na posao i sa posla iskazani su u iznosu od 285.145 KM. Pravilnikom o radu (član 127) utvrđeno je da radniku, čije je mjesto stanovanja udaljeno od mjesta rada najmanje 4 km, pripada naknada za troškove prevoza u iznosu mjesečne karte javnog prometa. Naknada se isplaćuje retroaktivno na osnovu priložene karte, a Odluku o odobravanju troškova prevoza na godinu dana donosi direktor na osnovu podnesenog zahtjeva, uz koji se prilaže: potvrda o prebivalištu ne starija od tri mjeseca, izjava ovjerena kod notara da radnik putuje na posao i sa posla na relaciji za koju traži naknadu troškova prevoza i kojim prevoznim sredstvom. Cijenu koštanja mjesečne povratne autobuske karte pribavlja poslodavac. Zahtjev za odobravanje naknade za prevoz radnik je dužan podnijeti najmanje 15 dana prije isteka odluke o odobravanju naknade za prevoz.

Obračun naknada za prevoz na posao i sa posla vršen je mjesečno zaposlenima od mjesta rada do mjesta navedenog u ugovoru o radu i u visini mjesečne karte. Međutim, za ostvarivanje naknade prevoza nije osigurana sljedeća dokumentacija: zahtjev zaposlenika, potvrda o prebivalištu, potvrda ovlaštenog prevoznika o visini mjesečne karte, dokument o odobrenju naknade za prevoz propisane Pravilnikom o radu.

Preporuka:

- ***naknade prevoza na posao i sa posla zaposlenima odobravati i obračunavati na način predviđen Pravilnikom o radu.***

Upravnom odboru, koji čini pet članova, iskazana je naknada u iznosu od 18.648 KM. Visinu naknade utvrdila je Vlada Kantona Odlukom od 18. 2. 2019. godine, i to za predsjednika Upravnog odbora 300 KM, a za članove 250 KM mjesečno.

Troškovi naknada ostalim fizičkim licima iskazani su u iznosu od 282.572 KM. Najveći dio (u iznosu od 275.111 KM) odnosi se na angažovanje doktora za pružanje specijalističkih zdravstvenih usluga, sa kojima su zaključeni ugovori o privremenim i povremenim poslovima.

Ukupna neto naknada po predmetnim ugovorima iznosila je 234.703 KM, od čega se na angažovanje doktora odnosi 228.425 KM.

Tokom revidirane godine angažovano je ukupno 36 osoba, od čega je 24 doktora medicine specijalista, devet stomatologa po potrebi i tri osobe angažovane za druge usluge. Ugovori za pružanje specijalističkih usluga zaključeni su sa doktorima (hirurg, internisti, pedijatri, onkolog, ginekolozi, radiolog, stomatolozi i drugi), koji su redovni, sistematizovani poslovi u Bolnici. Ugovorima je uređeno da u toku jedne kalendarske godine predviđeni poslovi ne traju duže od 60 dana, a najviše 480 sati godišnje. Pojedini ugovori sa aktivni od 2012. godine, a u 2019. godini sa vanjskim saradnicima zaključena su 23 ugovora (od kojih se 21 odnosi na pružanje specijalističkih usluga). Ugovori se najčešće zaključuju za period od jedne godine, uz mogućnost produženja za još jednu godinu ukoliko postoji obostrani interes ugovornih strana. Naknada angažovanim doktorima utvrđena je ugovorima po dolasku (80–450 KM) uz naknadu i troškova prevoza po dolasku (200 KM), po danu (150–400 KM) ili izvršenoj usluzi (15–30 KM), a obračun se vrši mjesečno na osnovu evidencija o dolasku ili izvršenim uslugama. Pravilnikom o radu utvrđeno je da se ugovor o privremenim i povremenim poslovima zaključuje sa doktorima specijalistima koji nedostaju Bolnici i sa svim ostalim kadrom kada priroda, organizacija posla i opći interes zahtijeva, a što je stvar konkretne ocjene direktora i potpisnika ugovora. Utvrđeno je i da se ugovor zaključuje u pisanom obliku i sadrži odredbe o vrsti poslova, načinu i roku izvršenja poslova, iznosu naknade za obavljene poslove i da se ugovori ne zaključuju na duže od 60 dana u toku jedne kalendarske godine.

Iako je Pravilnikom o radu utvrđena obaveza zaključivanja ugovora u trajanju do 60 dana i utvrđivanja roka za izvršenje, zaključenim ugovorima nisu ispoštovane utvrđene obaveze, nego su ugovori zaključeni i utvrđeno im je ograničenje na godišnjem nivou, uz mogućnost produženja za još jednu godinu. Nije nam prezentovana dokumentacija o načinu izbora doktora za pružanje specijalističkih usluga sa kojima su zaključeni ugovori, niti je Bolnica vršila javno oglašavanje za njihovo angažovanje. Smatramo da nisu ispunjeni uslovi za zaključivanje ugovora o privremenim i povremenim poslovima propisani članovima 166. i 167. Zakona o radu, jer se radi o sistematizovanim poslovima za koje se zaključuju ugovori o radu na određeno ili neodređeno radno vrijeme.

Zaključivanje ugovora o privremenim i povremenim poslovima za pružanje specijalističkih usluga nije vršeno u skladu sa odredbama Zakona o radu i Pravilnika o radu Bolnice, zbog čega ne možemo potvrditi osnovanost njihovog zaključivanja za obavljanje redovnih poslova, koji se vrše u kontinuitetu tokom cijele godine (za pružanje specijalističkih usluga doktora raznih specijalnosti).

Preporuka:

- *ugovore o privremenim i povremenim poslovima zaključivati samo za poslove koji nisu utvrđeni sistematizacijom radnih mjesta, za koje se ne zaključuje ugovor o radu na određeno ili neodređeno vrijeme, u skladu sa odredbama Zakona o radu.*

Troškovi proizvodnih usluga

Troškovi proizvodnih usluga iskazani su u iznosu od 216.568 KM. U okviru proizvodnih usluga najznačajniji su troškovi usluga tekućeg održavanja (174.074 KM), troškovi ostalih usluga (28.873 KM) i troškovi transportnih usluga u cestovnom prometu (10.221 KM).

Troškovi tekućeg održavanja najvećim dijelom odnose se na troškove servisiranja opreme (74.112 KM), usluge investicionog održavanja (48.568 KM) i usluge tekućeg održavanja (31.155 KM).

Amortizacija

Troškovi amortizacije iskazani su u iznosu od 600.266 KM, od čega se na troškove amortizacije obračunate na donirana sredstva odnosi 482.854 KM, a na amortizaciju stalnih sredstava kupljenih iz vlastitih izvora 117.412 KM. Amortizacija dugotrajne imovine vrši se linearnom metodom otpisa, a godišnje amortizacijske stope utvrđuju se prema procijenjenom vijeku trajanja, odnosno pritanju ekonomskih koristi od korištenja i upotrebe stalnih sredstava, u skladu sa Pravilnikom o računovodstvenim politikama.

Troškovi rezervisanja

Troškovi rezervisanja iskazani su u iznosu od 347.339 KM, a čine ih rezervisanja po započetim sudskim sporovima pokrenutim protiv Bolnice od osiguranika zbog nesavjesnog i nemarnog liječenja, kao i radni spor zbog otkaza ugovora o radu na neodređeno radno vrijeme, što je šire obrazloženo u tački 8.1 Izvještaja.

Nematerijalni troškovi

Nematerijalni troškovi iskazani su u iznosu od 214.477 KM i čine ih: troškovi neproizvodnih usluga (75.109 KM), porezi, naknade i takse (53.948 KM), članski doprinosi od 59.482 KM, premije osiguranja (29.277 KM), poštanske i telekomunikacijske usluge (26.306 KM), reprezentacija (13.663 KM), ostali nematerijalni troškovi (13.089 KM) i platni promet (3.085 KM).

6.1.3 Finansijski rezultat

Bolnica je u 2019. godini iskazala dobit u poslovanju u iznosu od 171.486 KM. Navedeni finansijski rezultat ne možemo potvrditi jer:

- nije izvršeno priznavanje odgođenih prihoda u iznosu od 482.435 KM za amortizaciju po osnovu doniranih sredstava u skladu sa MRS-om 20 – Računovodstvo državnih bespovratnih davanja i objavljivanje državne pomoći, zbog čega su za navedeni iznos potcijenjeni prihodi i finansijski rezultat;

- nije izvršena procjena postoje li bilo kakvi pokazatelji da je vrijednost nekog sredstva umanjena, odnosno nije izvršena procjena nadoknadive vrijednosti za takva sredstva u skladu sa MRS-om 36 – Umanjenje vrijednosti imovine.

Finansijski izvještaji su pripremljeni pod pretpostavkom vremenske neograničenosti poslovanja, što podrazumijeva da je Bolnica likvidna i solventna i da će naplatiti potraživanja i izmiriti obaveze u datim rokovima.

6.2 BILANS STANJA

6.2.1 Stalna sredstva

Na datum bilansa, knjigovodstvena vrijednost stalnih sredstava iskazana je u sljedećim iznosima:

	u KM	
	31. 12. 2019.	31. 12. 2018.
STALNA SREDSTVA	15.422.214	15.426.598
Nematerijalna sredstva	0	182
Nekretnine, postrojenja i oprema	15.402.637	15.406.139
Ostala (specifična) stalna materijalna sredstva	20.277	20.277

Stalna sredstva početno se vrednuju i iskazuju po trošku nabavke, a nakon početnog priznavanja materijalno stalno sredstvo iskazuje se metodom nabavne vrijednosti u skladu sa Pravilnikom o računovodstvenim politikama.

Materijalna stalna sredstva amortizuju se na osnovu procijenjenog vijeka upotrebe, odnosno na osnovu procjene pritanja ekonomskih koristi po osnovu korištenja i upotrebe stalnih sredstava.

Nematerijalna sredstva čine kompjuterski programski paket nabavne vrijednosti od 14.625 KM i ispravke vrijednosti u istom iznosu. Tokom 2019. godine za iznos obračunate amortizacije od 183 KM izvršeno je smanjenje nematerijalnih stalnih sredstava.

Nekretnine, postrojenja i oprema predstavljaju najveći dio stalnih sredstava. Struktura i promjene na navedenoj imovini u 2019. godini prikazane su u tabeli:

u KM									
R. br.	Opis	Zemljišta	Zgrade	Postroj. i oprema	Alati, pogonski i uredski namještaj	Transportna sredstva	Materijalna sredstva u pripremi	Stanovi	Ukupno
0	1	2	3	4	5	6	7	8	9 (2 do 8)
1	Nabavna vrijednost								
	na 1. 1. 2019. g.	2.150.280	16.397.497	13.253.099	525.842	277.644	2.112.853	133.350	34.850.565
	- povećanja u 2019. g.		107.617	370.723	47.874		71.484		597.698
	- prenos sa pripreme		2.163.280						2.163.280
	- otuđenje i rashodovanje			(71.111)	(28.186)				(99.297)
	- ostalo						(2.163.280)		(2.163.280)
	na 31. 12. 2019. g.	2.150.280	18.668.394	13.552.711	545.530	277.644	21.057	133.350	35.348.966
2	Akumulirana amortizacija								
	na 1. 1. 2019. g.		6.226.992	12.534.597	462.314	200.094		20.429	19.444.426
	- amortizacija za 2019. g.		330.888	233.161	17.760	16.274		2.000	600.083
	- otuđenje i rashodovanje			(70.284)	(27.896)				(98.180)
	- ostalo								
	na 31. 12. 2019. g.		6.557.880	12.697.474	452.178	216.368		22.429	19.946.329
3	Neto knjigovodstvena vrijednost								
	na 1. 1. 2019. g.	2.150.280	10.170.505	718.502	63.528	77.550	2.112.853	112.921	15.406.139
	na 31. 12. 2019. g.	2.150.280	12.110.514	855.237	93.352	61.276	21.057	110.921	15.402.637

U okviru materijalnih stalnih sredstava karakteristične su sljedeće pozicije:

- **Zemljište** iskazano u iznosu od 2.150.280 KM čini zemljište ispod i oko zgrade Bolnice, koje je u posjedu Bolnice (posjedovni list i ZK izvadak od 18. 12. 2019. godine), ukupne površine 238.920 m². Za iskazano zemljište nije prezentovana dokumentacija na osnovu koje je izvršeno knjigovodstveno evidentiranje, odnosno na koji način je utvrđena vrijednost. Pored toga, dio zemljišta (u blizini zgrade Bolnice) poklonjen je Humanitarnom društvu „Kruh svetog Ante“ za izgradnju staračkog doma Odlukom Upravnog odbora Bolnice iz 1997. godine. Odlukom je utvrđena obaveza primatelja zemljišta da riješi imovinskopravne odnose za poklonjeno zemljišta. Privremeni Upravni odbor Bolnice je u martu 2019. godine dao Saglasnost/Izjavu da se staračkom domu izda urbanistička saglasnost, te da se sva potrebna procedura oko imovinskopравnih odnosa poklonjenog zemljišta završi bez daljeg uključivanja Bolnice.
Nije nam prezentovana dokumentacija na osnovu koje je izvršeno evidentiranje vrijednosti iskazanog zemljišta, a samim tim i kapitala, nije izvršeno umanjeње vrijednosti, niti su regulisani imovinskopравni odnosi za poklonjeno zemljište utvrđeni Odlukom Upravnog odbora Bolnice.
- **Građevinski objekti** iskazani su u iznosu od 12.110.514 KM, a odnose se na zgrade u kojima Bolnica obavlja zdravstvenu djelatnost. Povećanje građevinskih objekata tokom 2019. godine izvršeno je u iznosu od 2.270.898 KM, a odnosi se na okončanu investiciju na zgradi Bolnice – šesta lamela koja je aktivirana 27. 11. 2019. godine (2.163.280 KM), rekonstrukciju poda u zgradi Bolnice (75.876 KM) i ostala ulaganja u objekat (31.741 KM). Najveći iznos sredstava za izgradnju šeste lamele odnosi se na donirana sredstva Vlade Republike Hrvatske u iznosu od 2.208.584 KM (1.812.453 KM donacija Vlade Republike Hrvatske iz prethodnih godina, a u 2019. godini donirano 396.131 KM). Smanjenje građevinskih objekata izvršeno je za iznos obračunate amortizacije (330.888 KM).
Najveći dio građevinskih objekata odnosi se na: zgradu Bolnice koja se sastoji od šest lamela povezanih u jedan građevinski objekat u iznosu od 11.713.502 KM, ceste i parking u krugu bolničke zgrade u iznosu od 346.931 KM i metalnu i betonsku ogradu u iznosu od 496.821 KM.
- **Postrojenja i oprema** iskazani su u iznosu od 855.237 KM (nabavne vrijednosti: 13.547.539 KM, ispravke vrijednosti: 12.692.302 KM), a čine ih medicinski aparati i uređaji, medicinska oprema, uredska oprema, strojevi za jaku i slabu struju, telefonska centrala, oprema za zagrijavanje, ventilaciju i klimatizaciju i ostala oprema. Povećanje postrojenja i opreme evidentirano tokom 2019. godine iznosilo je 370.723 KM, a najznačajnije se odnosi na nabavku medicinskih aparata i uređaja (174.397 KM), nabavku štednjaka, hladnjaka i perilica (106.443 KM) i nabavku računara (50.455 KM). Smanjenje postrojenja i opreme odnosi se na iznos obračunate amortizacije (233.161 KM) i iznos rashodovane opreme od 827 KM (nabavne vrijednosti: 71.111 KM, ispravke vrijednosti: 70.284 KM).
- **Alati, pogonski i uredski namještaj** iskazani su u iznosu od 93.353 KM (nabavne vrijednosti: 552.685 KM, ispravke vrijednosti: 459.332 KM), a čine ih univerzalni i ostali aparati, uredski namještaj, namještaj u bolničkim sobama, namještaj u kuhinji i praonici, namještaj u laboratoriji citologije i transfuzije i ostala oprema. Evidentirano je povećanje alata, pogonskog i uredskog namještaja u iznosu od 47.874 KM za nabavku namještaja u bolničkim sobama i ambulantomama (40.430 KM) i namještaja u uredima (5.532 KM). Smanjenje alata, pogonskog i uredskog namještaja izvršeno je za iznos obračunate amortizacije (17.760 KM) i iznos rashodovane imovine od 290 KM (nabavne vrijednosti: 28.186 KM, ispravke vrijednosti: 27.896 KM).
- **Transportna sredstva** iskazana su u iznosu od 61.277 KM (nabavne vrijednosti: 277.645 KM, ispravke vrijednosti: 216.368 KM). Tokom 2019. godine nije bilo povećanja ove imovine, a smanjenje se odnosi na iznos obračunate amortizacije (16.274 KM).

- **Materijalna sredstva u pripremi** iskazana su u iznosu od 21.057 KM. U 2019. godini izvršeno je povećanje ovih sredstava u iznosu od 71.485 KM (ulaganja u izgradnju šeste lamele, nabavka dijela opreme za informatizaciju Bolnice) i smanjenje u iznosu od 2.163.280 KM (stavljanje u upotrebu šeste lamele).
- **Stanovi u vlasništvu Bolnice** iskazani su u iznosu od 110.921 KM (nabavne vrijednosti: 133.350 KM, ispravke vrijednosti: 22.429 KM). Tokom 2019. godine nije bilo povećanja ove imovine, a smanjenje je izvršeno za iznos obračunate amortizacije (2.000 KM). Odlukom Upravnog odbora Bolnice od 29. 5. 2008. godine kupljena su dva stana u ukupnoj vrijednosti od 133.350 KM (stan u Novom Travniku: 70.350 KM i stan u Vitezu: 63.000 KM). Prema prezentovanoj dokumentaciji i uvidom u zemljišnoknjižne izvratke od 23. 12. 2019. godine utvrdili smo da je Bolnica vlasnik navedene imovine.

Ostala (specifična) stalna materijalna sredstva iskazana su u iznosu od 20.277 KM i odnose se na knjige u knjižari (11.027 KM) i umjetnička djela (9.250 KM).

Amortizacija stalnih sredstava vrši se linearnom metodom otpisa, i to za svako pojedinačno sredstvo. Stope koje Bolnica primjenjuje kod obračuna amortizacije su sljedeće:

Grupa sredstava	Vijek trajanja (god.)	Stopa amortizacije (%)
- računarski programi	5	20,00
- građevinski objekti, prostori od betona i metala	66,7-76,9	1,30- 1,50
- medicinski aparati i uređaji i oprema	5-7	12,50-20,00
- oprema za prenoše električne energije	10-20	5,00-10,00
- oprema u kuhinji i vešeraju	7,69	13,00
- uredski namještaj	8,00-9,09	11,00-12,50
- namještaj za smještaj bolesnika	9,09-10,00	10,00-11,00
- oprema za zagrijavanje i ventilaciju	6,06 -8,00	12,50-16,50
- ostala oprema i uređaji	5-10	10,00 – 20,00
- transportna sredstva	3,33.6,67-	15,00-30,00

Procjena vrijednosti umanjenja sredstava

Bolnica na datum bilansa, kao ni prethodnih godina, nije vršila procjenu postoje li bilo kakvi pokazatelji da je vrijednost nekog sredstva umanjena, niti je vršena procjena nadoknadive vrijednosti za takva sredstva, u skladu sa tačkom 9. i ostalim zahtjevima iz MRS-a 36 – Umanjenje vrijednosti imovine. U skladu sa navedenim, knjigovodstvena vrijednost nekretnine, postrojenja i opreme koja bi se utvrdila u skladu sa MRS-om 36 – Umanjenje vrijednosti imovine, može se značajno razlikovati od iskazane.

Vlasništvo nad nekretninama

Bolnica ima dokaze o vlasništvu nad nekretninama (zemljišta, zgrada Bolnice i stan), koje su u zemljišnoknjižnim izvancima evidentirane u njenom vlasništvu.

Hipoteke i založno pravo

Bolnica nema ograničenja u raspolaganju imovinom, jer nisu date hipoteke ni založna prava na imovinu.

Preporuke:

- **na datum bilansa vršiti procjenu postoje li bilo kakvi pokazatelji da je vrijednost nekog sredstva umanjena, odnosno procjenu nadoknadive vrijednosti sredstava, u skladu sa zahtjevima MRS-a 36 – Umanjenje vrijednosti imovine;**
- **nastaviti aktivnosti na regulisanju imovinsko-pravnih odnosa za poklonjeno zemljište, kako bi na datum bilansa imovina i kapital Bolnice bili realno iskazani.**

6.2.2 Tekuća sredstva

6.2.2.1 Zalihe

Na datum bilansa iskazane su sljedeće zalihe:

u KM

	31. 12. 2019.	31. 12. 2018.
ZALIHE	443.680	120.903
Sirovine, materijal, rezervni dijelovi i sitan inventar	443.681	120.903
Dati avansi	1.896	-

Računovodstvenim politikama Bolnice utvrđeno je da se zalihe robe u skladištu i apoteci vode po nabavnim cijenama. Uspostavljena su dva odvojena skladišta: za medicinski materijal i lijekove i skladište za prehrambene proizvode i sanitarije. U skladištima se vodi evidencija o svim primljenim i izdatim količinama po vrsti robe. Pored ove evidencije, vodi se posebno materijalno knjigovodstvo koje sadrži podatke o količinama i vrijednosti robe na skladištu i mjesečno se vrši usaglašavanje stanja na skladištu i u materijalnom knjigovodstvu. Sve nabavke kroz glavnu knjigu se evidentiraju na osnovu računa dobavljača, a utrošak zaliha se evidentira mjesečno na osnovu provedenih evidencija u materijalnom knjigovodstvu o izdatoj robi. Otpis sitnog inventara i autoguma vrši se prilikom stavljanja u upotrebu metodom 100% otpisa.

Najveći dio iskazanih zaliha odnosi se na zalihe lijekova i zavojnog materijala u iznosu od 406.757 KM i zalihe prehrambenih proizvoda i sanitarije 30.253 KM.

Značajno povećanje stanja zaliha u odnosu na prethodnu godinu odnosi se na iskazivanje zaliha po utvrđenom popisu lijekova i potrošnog materijala na svim odjelima i službama u iznosu od 301.918 KM, što u ranijem periodu nije vršeno. Također, obavljenim popisom za 2019. godinu utvrđen je iznos od 154 KM lijekova i medicinskog potrošnog materijala kojima je istekao rok i koje je izvršeno umanjeње zaliha.

Naime, lijekovi i medicinski potrošni materijal se prilikom nabavke zadužuju u bolničku apoteku, a zbog nedostatka prostora za skladištenje odmah se raspoređuju na odjele i službe u kojima se propisno skladište i po potrebi troše. Prenos lijekova i medicinskog potrošnog materijala iz bolničke apoteke u službe i odjele u prethodnim godinama knjigovodstveno se evidentirao u cjelokupnom iznosu na trošak zaliha, iako on nije stvarno utrošen, nego se još određeno vrijeme nalazio na odjelima i službama. Obavljanjem popisa u ranijem periodu lijekovi i medicinski potrošni materijal koji se nalaze neutrošeni na odjelima i službama uredno su popisivani, ali stanje utvrđeno popisom nije knjigovodstveno evidentirano na zalihe.

Popisom utvrđeno stanje lijekova i medicinskog potrošnog materijala u službama i odjelima Bolnice za 2019. godinu knjigovodstveno je evidentirano na zalihama, zbog čega je iskazano povećanje zaliha u odnosu na prethodnu godinu.

6.2.2.2 Gotovina i gotovinski ekvivalenti

Struktura gotovine i ekvivalenata gotovine u finansijskim izvještajima na datum bilansa je:

u KM

	31. 12. 2019.	31. 12. 2018.
GOTOVINA I GOTOVINSKI EKVIVALENTI	832.878	619.303
Transakcijski računi (u domaćoj valuti)	712.582	615.054
Transakcijski računi (u stranoj valuti)	120.820	3.837
Blagajna	(525)	412

Gotovina i gotovinski ekvivalenti odnose se na novčana sredstva koja se vode na računima kod UniCredit banke i u blagajni.

Najznačajniji promet blagajne odnosi se na uplatu participacije (učesće osiguranih osoba u troškovima liječenja) i naplaćenih bonova koji se koriste za obroke u bolničkoj kuhinji. Naplaćeni gotov novac se iz blagajne uplaćuje na transakcijski račun u skladu sa članom 20. Zakona o unutrašnjem platnom prometu¹¹ i članom 8. Uredbe o uslovima i plaćanju gotovim novcem¹².

¹¹ „Sl. novine FBiH“, br.48/15

¹² „Sl. novine FBiH“, br. 72/15, 82/15

6.2.2.3 Kratkoročna potraživanja

Na datum bilansa u finansijskim izvještajima iskazana su sljedeća kratkoročna potraživanja:

	u KM	
	31. 12. 2019.	31. 12. 2018.
POTRAŽIVANJA	1.186.056	1.156.475
Potraživanja od prodaje	1.068.219	1.038.384
Druga kratkoročna potraživanja	117.837	118.091

Potraživanja od prodaje iskazana su u iznosu od 1.186.056 KM, a odnose se na potraživanja po osnovu pruženih zdravstvenih usluga. Najveći dio iskazanih potraživanja odnosi se na potraživanje od Zavoda SBK u iznosu od 1.048.871 KM (obaveze po ugovoru za decembar 2019. godine) i potraživanja od Zavoda zdravstvenog osiguranja Hercegovačko-neretvanskog kantona za pružene zdravstvene usluge osiguranicima sa područja HNK u iznosu od 10.887 KM. Bolnica je poslala potvrđene salda kupcima u skladu sa članom 28. Zakona o računovodstvu i reviziji u FBiH¹³, kojim je potvrđeno 99% potraživanja.

Tokom 2019. godine potraživanja starija od 12 mjeseci u iznosu od 19.973 KM evidentirana su na sumnjiva i sporna potraživanja i za isti iznos na osnovu Odluke privremenog Upravnog odbora izvršena je ispravka na teret rashoda u skladu s Pravilnikom o računovodstvenim politikama.

Druga kratkoročna potraživanja iskazana su u iznosu od 117.837 KM, a njihovu strukturu čine: potraživanja od bivših specijalizanata (96.294 KM), potraživanja od Zavoda SBK za refundaciju bolovanja (18.161 KM) i ostala kratkoročna potraživanja (3.473 KM).

6.2.3 Kapital

Na datum bilansa iskazan je kapital sa sljedećom strukturom:

	u KM	
	31. 12. 2019.	31. 12. 2018.
KAPITAL	2.452.881	1.007.099
Osnovni kapital	3.235.796	3.235.796
Neraspoređena dobit	171.486	-
Gubitak do visine kapitala	(954.401)	(2.228.697)

Osnovni kapital u finansijskim izvještajima iskazan je u iznosu od 3.235.796 KM, dok je u sudskom Rješenju od 9. 12. 2019. godine vrijednost upisanog kapitala 0,00 KM, a kao osnivač upisana je Skupština Srednjobosanskog kantona. Uvidom u analitičke kartice kapitala i naloge za knjigovodstveno evidentiranje utvrdili smo da se osnovni kapital iskazan u poslovnim knjigama Bolnice (evidentiran prije 10 i više godina), najvećim dijelom odnosi na: iskazanu vrijednost zemljišta u poslovnim knjigama Bolnice (2.150.000 KM), donirana sredstva u novcu za nabavku opreme, kao i u opremi (561.824 KM) i donacije od Ministarstva zdravstva Srednjobosanskog kantona (444.321 KM).

Neraspoređena dobit u iznosu od 171.486 KM odnosi se na iskazanu dobit u finansijskim izvještajima Bolnice za 2019. godinu.

Gubitak do visine kapitala u finansijskim izvještajima na datum bilansa iskazan je u iznosu od 954.401 KM i u odnosu na prethodnu godinu manji je za 1.274.296 KM. Smanjenje gubitka odnosi se na priznavanja odgođenih prihoda direktno u kapital (482.854 KM) i korekciju materijalno značajnih grešaka iz prethodnih godina (791.443 KM).

Poslovne promjene koje su dovele do smanjenja gubitka do visine kapitala odnose se na ispravke grešaka iz prethodnih godina (2017. i 2018. godina). Direktor je 31. 12. 2020. godine donio nalog da se izvrše korekcije materijalno značajnih grešaka iz prethodnih godina u korist kapitala, u skladu s MRS-om 8 – Računovodstvene politike, promjene računovodstvenih procjena i pogreške.

¹³ „Sl. novine FBiH“, br. 83/09

Materijalno značajne greške odnose se na priznavanje odgođenih prihoda u bilansu uspjeha kao poslovnih prihoda u visini obračunate amortizacije na donirana sredstva u ukupnom iznosu od 791.443 KM (185.000 KM iz 2017. godine i 606.443 KM iz 2018. godine), koje nije izvršeno u godinama na koje se odnose. Korektivna knjiženja provedena su u 2019. godini na način da su za utvrđeni iznos odobreni odgođeni prihodi, a zadužena neraspoređena dobit iz koje je izvršeno pokrivanje gubitka do visine kapitala. Međutim, za navedene ispravke grešaka, budući da se radi o više godina, nisu izvršene korekcije uporednih podataka, kako nalažu zahtjevi MRS-a 8 – Računovodstvene politike, promjene računovodstvenih procjena i pogreške.

Također, Bolnica nije izvršila priznavanje prihoda za iznos obračunate amortizacije tekuće godine za donirana sredstva u iznosu od 482.854 KM, kako je definisano Pravilnikom o računovodstvenim politikama Bolnice, već je na osnovu „nalogu direktora“ iznos odgođenih prihoda priznat direktno u kapital, odnosno u korist smanjenja gubitka, a prije izrade Godišnjih finansijskih obračuna (detaljnije opisano u tački 6.1.1.1 Izvještaja).

Ispravke nije odobrio Upravni odbor, kako je predviđeno članom 17. Statuta Bolnice, koji odlučuje o raspodjeli viška prihoda nad rashodima i pokrivanju gubitka.

Korekcije materijalno značajnih grešaka iz prethodnih godina nisu izvršene u skladu sa MRS-om 8 – Računovodstvene politike, promjene računovodstvenih procjena i pogreške; priznavanje odgođenih prihoda u visini obračunate amortizacije na donirana sredstva tekuće godine nije izvršeno na način definisan Pravilnikom o računovodstvenim politikama Bolnice, a za korekcije na kapitalu nije osigurano odobrenje Upravnog odbora, kako je utvrđeno Statutom Bolnice.

Preporuke:

- **uskладiti iskazani osnovni kapital Bolnice u poslovnim knjigama i u sudskom registru;**
- **korekcije iz prethodnog perioda vršiti u skladu sa zahtjevima MRS-a 8 – Računovodstvene politike, promjene računovodstvenih procjena i pogreške, a odgođene prihode priznavati na način definisan Pravilnikom o računovodstvenim politikama. Korekcije na pozicijama kapitala vršiti uz odgovarajuće odluke Upravnog odbora, kako je utvrđeno Statutom Bolnice.**

6.2.4 Dugoročna rezervisanja

Dugoročna razgraničenja i rezervisanja iskazana su u iznosu od 3.346.138 KM, a čine ih: unaprijed naplaćeni i odgođeni prihodi (2.998.799 KM) i rezervisanja za sudske sporove (347.339 KM).

Unaprijed naplaćeni i odgođeni prihodi iskazani su u iznosu od 2.998.799 KM i odnose se na odgođeno priznavanje prihoda iz donacija. Iznos tekuće amortizacije doniranih sredstava priznaje se kao prihod perioda, sistemski tokom vijeka upotrebe sredstava, u skladu s Pravilnikom o računovodstvenim politikama i MRS-om 20 – Računovodstvo državnih bespovratnih davanja i objavljivanje državne pomoći. Od ukupno iskazanih odgođenih prihoda, najveći dio u iznosu od 2.348.958 KM (odgođeni prihodi od Vlade Republike Hrvatske za izgradnju šeste lamele, od čega se 396.131 KM odnosi na donaciju u 2019. godini) odnosi se na odgođeni prihod građevinskih objekata, dok se 448.539 KM odnosi na odgođeni prihod opreme (od čega se 63.650 KM odnosi na donaciju za nabavku EEG aparata, 40.000 KM na donaciju Vlade SBK za informatizaciju bolničkih informacionih sistema i 4.889 KM na donaciju računara iz 2019. godine).

Po nalogu direktora Bolnice, izvršeno je preknjižavanje odgođenih prihoda (2.412.827 KM) sa pozicije kratkoročnih pasivnih vremenskih razgraničenja na dugoročne unaprijed naplaćene i druge odgođene prihode, u skladu s Pravilnikom o kontnom okviru, sadržaju konta i primjeni kontnog okvira za privredna društva.

Uvidom u finansijske izvještaje konstatovali smo da za preknjiženi iznos nisu iskazani uporedni podaci, što nije u skladu s članom 5. Pravilnika o sadržaju i formi obrazaca finansijskih izvještaja za privredna društva¹⁴, kojima je određeno da se u Bilansu stanja u kolone aktive i pasive unose odgovarajući uporedni podaci za prethodni obračunski period – godinu. Međutim, ukoliko su podaci iz prethodne godine korigovani u skladu s računovodstvenim i drugim propisima, u kolone aktive i pasive unose se tako korigovani podaci.

Obračunata rezervisanja iskazana su u iznosu od 347.339 KM, a odnose se na rezervisanje sredstava po započetim sudskim sporovima i po prvostepenoj presudi Općinskog suda.

Preporuka:

- *Bilans stanja sačinjavati u skladu s odredbama Pravilnika o sadržaju i formi obrazaca finansijskih izvještaja za privredna društva.*

6.2.5 Obaveze

U finansijskim izvještajima na datum bilansa iskazane su obaveze u iznosu od 12.088.405 KM. Struktura je prikazana u tabeli:

	u KM	
	31. 12. 2019.	31. 12. 2018.
OBAVEZE	12.088.405	16.317.615
Kratkoročne obaveze	1.192.591	1.614.193
Obaveze iz poslovanja	378.514	868.953
Obaveze po osnovu plaća naknada i ostalih primanja zaposlenih	790.640	727.707
Druge obaveze	23.437	17.533
Pasivna vremenska razgraničenja	10.895.814	14.703.422

6.2.5.1 Kratkoročne obaveze

Kratkoročne obaveze iskazane su u iznosu od 1.192.591 KM i odnose se na: obaveze iz poslovanja (378.514 KM), obaveze po osnovu plaća, naknada i ostalih primanja zaposlenih (790.640 KM) i druge obaveze (23.437 KM).

Obaveze iz poslovanja iskazane su u iznosu od 378.513 KM i odnose se na tekuće obaveze prema dobavljačima. Najznačajnije obaveze iskazane su prema dobavljačima za medicinski materijal i hranu, i to: „MGM Farm“ d.o.o. Kakanj (55.835 KM), „Melcom“ d.o.o. Mostar (55.560 KM), „TPDC“ d.o.o. Sarajevo (36.800 KM), „Zefarm“ d.o.o. Zenica (34.186 KM) i „Inel“ d.o.o. Mostar (33.530 KM).

Obaveze za plaće, naknade i ostala primanja zaposlenih (790.640 KM) odnose se bruto plaće i naknade za decembar 2019. godine, koje su izmirene u januaru 2020. godine.

Druge obaveze, iskazane u iznosu od 23.437 KM, najvećim dijelom odnose se na obaveze po osnovu ugovora o privremenim i povremenim poslovima i pripadajućim porezima i doprinosima (21.829 KM).

6.2.5.2 Pasivna vremenska razgraničenja

Pasivna vremenska razgraničenja iskazana su u iznosu od 10.895.814 KM, a odnose se na: odgođene prihode iz donacija Vlade Republike Hrvatske za izgradnju zgrade Bolnice (10.564.745 KM), odgođene prihode od pravnih osoba u novcu za nabavku stalnih sredstava (225.393 KM), odgođene prihode od Vlade FBiH za nabavku opreme (104.109 KM) i odgođene prihode od donacija fizičkih lica za finansiranje tekućih materijalnih troškova Bolnice (1.566 KM).

¹⁴ „Sl. novine FBiH“, br. 82/10

Bolnica je 31. 12. 2019. godine na poziciji: Pasivna vremenska razgraničenja (kratkoročnog karaktera) iskazala obaveze za odgođeni prihod za primljene donacije od pravnih i fizičkih lica za nabavku stalnih sredstava u ukupnom iznosu od 10.894.247 KM, odnosno nije izvršila pravilnu klasifikaciju, u skladu s kontnim planom, u pogledu ročnosti obaveza. To nije u skladu sa tačkom 9. člana 32. Pravilnika o kontnom okviru, sadržaju konta i primjeni kontnog okvira za privredna društva, kojim je predviđeno da se odgođeni prihodi po osnovu primljenih donacija i poticaja, kao i ostali dugoročno odgođeni prihodi koji pripadaju budućim obračunskim periodima, evidentiraju na poziciji: Unaprijed naplaćeni i drugi odgođeni prihodi.

Međutim, do okončanja revizije, a na osnovu prezentovane dokumentacije od 14. 5. 2020. godine (nalog direktora Službi finansija i računovodstva za preknjižavanje u skladu s Pravilnikom o kontnom okviru, sadržaju konta i primjeni kontnog okvira za privredna društva, nalog za knjigovodstveno evidentiranje i analitičke kartice grupe 493 – Pasivna vremenska razgraničenja), konstatovali smo da je u poslovnim knjigama Bolnice izvršeno preknjižavanje 10.894.247 KM na odgovarajuću grupu konta, odnosno izvršena je pravilna klasifikacija, u skladu sa Pravilnikom o kontnom okviru, sadržaju konta i primjeni kontnog okvira za privredna društva.

6.2.6 Popis sredstava i obaveza

Direktor Bolnice je 26. 11. 2019. godine donio Odluku o godišnjem popisu i imenovanju komisije, kojom je definisano da će se popis obaviti u periodu od 16. 12. 2019. do 5. 1. 2020. godine i da će se izvršiti popis sredstava, potraživanja i obaveza. Imenovan je koordinator koji rukovodi popisom, kao i pet komisija za popis: komisija za popis stalnih nematerijalnih i materijalnih sredstava i sitnog inventara; komisija za popis zaliha hrane i tehničkog materijala; komisija za popis lijekova; komisija za popis peleta, lož-ulja, kisika i tuđe ambalaže; komisija za popis novčanih sredstava i vrijednosnih papira, potraživanja i obaveza. Pravilnikom o računovodstvu (član 32) i Pravilnikom o popisu (član 3) utvrđena je obaveza direktora da donese Uputstvo o provođenju popisa, koje nije sačinjeno. Također, ni planovi o provođenju popisa nisu doneseni, a obaveza je utvrđena Pravilnikom o popisu Bolnice (članovi od 4. do 6).

Elaborat o izvršenom popisu sa stanjem na 31. 12. 2019. godine sačinjen je 10. 2. 2020. godine, a Upravni odbor ga je usvojio 20. 2. 2020. godine. Elaborat o izvršenom popisu nije sačinjen u propisanom roku i dostavljen direktoru najkasnije do 20. 1. 2020. godine, što nije u skladu sa članom 26. Zakona o računovodstvu i reviziji u FBiH, kao ni sa članom 11. Odluke o popisu. Međutim, Upravni odbor je izvještaj o popisu usvojio prije predaje finansijskih izvještaja za 2019. godinu, te su rezultati provođenja popisa proknjiženi na 31. 12. 2019. godine, odnosno u knjigovodstvenoj evidenciji je izvršeno rashodovanje stalnih sredstava, sitnog inventara, autoguma i HTZ opreme sadašnje vrijednosti 1.117 KM (nabavne vrijednosti: 159.744 KM).

Elaboratom o popisu, kao ni pojedinačnim Izvještajem Komisije za popis novčanih sredstava, vrijednosnih papira, potraživanja i obaveza nije obuhvaćen popis: pasivnih vremenskih razgraničenja u iznosu od 10.895.814 KM i dugoročnih razgraničenja u iznosu od 2.998.799 KM, što nije u skladu s članom 25. Zakona o računovodstvu i reviziji u FBiH, kojim je definisana obaveza popisivanja svih sredstava i izvora sredstava s ciljem da se utvrdi njihovo stvarno stanje.

U popisnim listama i Elaboratu o popisu iskazana je vrijednost zemljišta u iznosu od 2.150.000 KM, koja je preuzeta iz knjigovodstva, a za koju nam tokom obavljanja revizije nije prezentovana dokumentacija na osnovu koje je izvršeno evidentiranje u poslovnim knjigama Bolnice. Također, komisija za popis gotovine u blagajni popisala je stvarno stanje u blagajni od 2,60 KM, ali nije izvršeno usaglašavanje sa stanjem iskazanim u poslovnim knjigama Bolnice, jer je u poslovnim knjigama iskazan negativni saldo blagajne u iznosu od -525 KM. U popisnim listama i Elaboratu o popisu iskazana vrijednost gotovine je 2,60 KM. Navedeno ukazuje da nije vršeno usaglašavanje utvrđenog stvarnog stanja iskazanog zemljišta i gotovine u blagajni sa iskazanim stanjima u poslovnim knjigama, što nije u skladu sa članom 26. Zakona o računovodstvu i reviziji u FBiH.

Revizijom smo utvrdili da Bolnica u svojim poslovnim prostorijama ima medicinsku opremu ustupljenu na privremeno korištenje, koju je dužna popisati, i zapisnik/popisnu listu dostaviti pravnom licu u čijem vlasništvu je ta oprema. Opremu ustupljenu na privremeno korištenje Bolnici od Ministarstva zdravstva i socijalne politike Srednjobosanskog kantona (CT sistem Canon u vrijednosti od 535.887 KM) Bolnica je popisala, te zapisnik o popisu dostavila Ministarstvu, u skladu sa članom 25. Zakona o računovodstvu i reviziji u FBiH. Pored toga, Bolnici je ustupljeno na korištenje još devet aparata od više privrednih društava (hematološki analizator S/N 580156, hematološki analizator Sysmex, Siemens Dimenzion xband, BTF II Siemens, biohemijski analizator Abbot, printer Architect, Status CS Siemens, Liazion analyzer i OFM aparat za doziranje sredstava za čišćenje), koji su popisani u skladu s odredbama Zakona o računovodstvu i reviziji u FBiH.

Bolnica nije iskazala vanbilansnu evidenciju tuđe opreme u svojim poslovnim knjigama, niti na pozicijama aktive i pasive u Bilansu stanja. Iako vanbilansna evidencija nema direktan uticaj na pozicije iskazane u finansijskim izvještajima, značajna je sa aspekta ocjene upotrebe tuđe imovine, te ju je trebalo iskazati u poslovnim knjigama i finansijskim izvještajima.

Bolnica popisu nije pristupila sa dužnom pažnjom, tj. nije provela sveobuhvatan popis obaveza, odnosno pasivnih vremenskih razgraničenja i dugoročnih razgraničenja, niti je izvršila usaglašavanje knjigovodstvenog sa stvarnim stanjem iskazanog zemljišta i gotovine u blagajni. To nije u skladu s članovima 25. i 26. Zakona o računovodstvu i reviziji u FBiH, Pravilnikom o računovodstvu i Pravilnikom o popisu Bolnice. Također, u vanbilansnoj evidenciji nije izvršeno evidentiranje tuđih stalnih sredstava ustupljenih Bolnici na korištenje.

Preporuke:

- *izvršiti sveobuhvatan godišnji popis imovine i obaveza, te uskladiti knjigovodstveno sa stvarnim stanjem utvrđenim popisom, u skladu sa članovima 25. i 26. Zakona o računovodstvu i reviziji u FBiH, Pravilnikom o računovodstvu i Pravilnikom o popisu Bolnice;*
- *osigurati evidentiranje tuđe imovine ustupljene Bolnici na korištenje u okviru vanbilansne evidencije.*

6.3 IZVJEŠTAJ O NOVČANIM TOKOVIMA

U Izvještaju o novčanim tokovima iskazani su ukupni novčani primici u iznosu od 4.022.735 KM i ukupne novčane isplate u iznosu od 3.809.161 KM, što je rezultiralo pozitivnim novčanim tokom. Iznos gotovine na kraju izvještajnog perioda odgovara iznosu gotovine iskazane u Bilansu stanja, ali prilivi i odlivi gotovine po pojedinim bilansnim pozicijama nisu realno iskazani, zbog pogrešno iskazanih uporednih podataka vezanih za korekcije pogrešno iskazanih podataka iz prethodnih godina, što nije u skladu sa zahtjevima Pravilnika o sadržaju i formi obrazaca finansijskih izvještaja za privredna društva.

Preporuka:

- *Izvještaj o novčanim tokovima sačinjavati u skladu s odredbama Pravilnika o sadržaju i formi obrazaca finansijskih izvještaja za privredna društva.*

6.4 IZVJEŠTAJ O PROMJENAMA NA KAPITALU

U Izvještaju o promjenama na kapitalu za 2019. godinu iskazane vrijednosti na pojedinim pozicijama nisu usklađene sa Bilansom stanja, jer neto dobiti, odnosno gubici prethodnog perioda nisu evidentirani na odgovarajućoj poziciji, nego je cjelokupan iznos gubitaka, odnosno dobitaka od 1.274.296 KM evidentiran u tekućem periodu, iako se 791.443 KM odnosi na prethodne periode.

Preporuka:

- *Izvještaj o promjenama na kapitalu sačinjavati u skladu s odredbama Pravilnika o sadržaju i formi obrazaca finansijskih izvještaja za privredna društva.*

6.5 BILJEŠKE UZ FINANSIJSKE IZVJEŠTAJE

Bilješke uz Godišnje finansijske izvještaje nisu sačinjene u skladu sa zahtjevima MRS-a 1 – Prezentacija finansijskih izvještaja i zahtjevima ostalih Međunarodnih računovodstvenih standarda i Međunarodnih standarda finansijskog izvještavanja. **U Bilješkama uz finansijske izvještaje dati su statistički podaci po bilansnim pozicijama (povećanje, smanjenje, procentualni udio i sl.), koji ne sadrže potrebne informacije i dodatna objašnjenja pojedinih značajnih bilansnih pozicija korisnicima finansijskih izvještaja u skladu s propisima kojima su uređena objavljivanja uz finansijske izvještaje.**

Preporuka:

- ***Bilješke uz finansijske izvještaje sačinjavati u skladu sa zahtjevima MRS-a 1 – Prezentacija finansijskih izvještaja i zahtjevima ostalih Međunarodnih računovodstvenih standarda i Međunarodnih standarda finansijskog izvještavanja.***

7. JAVNE NABAVKE

Upravni odbor Bolnice je 21. 1. 2019. godine donio Plan javnih nabavki, kojim su planirane nabavke roba, usluga i radova za 2019. godinu sa procijenjenom vrijednošću, vrstom postupka i izvorima finansiranja. Procijenjena vrijednost planiranih javnih nabavki iznosila je 3.021.000 KM bez PDV-a (3.534.570 KM)¹⁵. Nije vršena izmjena Plana javnih nabavki za 2019. godinu.

Sačinjavanje Plana javnih nabavki i provođenje postupaka regulisano je Pravilnikom o javnoj nabavci i Pravilnikom o direktnom sporazumu iz 2015. godine. Pravilnikom o javnoj nabavci (član 5) definisani su obavezni podaci koje treba da sadrži plan nabavke, a to su: predmet javne nabavke, procijenjena vrijednost u KM bez PDV-a, vrsta postupka, izvor finansiranja i važna obilježja predmetne nabavke. Pravilnikom o direktnom sporazumu (član 2) definisano je da se postupak direktnog sporazuma može provesti kada je procijenjena vrijednost istovrsnih roba, radova i usluga na godišnjem nivou jednaka ili manja od 6.000 KM.

Utvrđeno je da su pojedine stavke Plana javnih nabavki za 2019. godinu navedene uopćeno i ostavljena je mogućnost provođenja više postupaka, odnosno navedeno je da se planira provesti ili otvoreni postupak ili konkurentski zahtjev. Nabavka medicinske opreme planirana je u jednom iznosu (397.800 KM), bez informacije o tome koja se oprema planira nabaviti i koji postupak će se provesti. Također, nabavke putem direktnih sporazuma planirane su u jednom iznosu za robe (46.800 KM) i za radove (40.950 KM), bez specifikacije o tome koje robe i radovi se namjeravaju nabaviti, što nije u skladu sa Pravilnikom o javnoj nabavci Bolnice.

Plan javnih nabavki za 2019. godinu nije sačinjen na način da se detaljno planira potrošnja sredstava, odnosno konkretno utvrdi koja sredstva i radovi se namjeravaju nabaviti putem provođenja jednog od postupaka javne nabavke predviđenih Zakonom o javnim nabavkama u cilju osiguranja transparentnog i ekonomičnog trošenja javnih sredstava, što nije u skladu sa Pravilnikom o javnim nabavkama.

Prema Izvještaju o planiranim i provedenim postupcima javnih nabavki za 2019. godinu, provedena su dva otvorena postupka u vrijednosti od 649.814 KM, jedan pregovarački postupak bez objave obavještenja u vrijednosti od 21.482 KM, šest konkurentskih zahtjeva za dostavu ponuda u vrijednosti od 257.771 KM i 46 direktnih sporazuma u vrijednosti od 170.969 KM, što ukupno iznosi 1.100.036 KM. Pored navedenog, tokom 2019. godine Bolnica je izvršila nabavke roba u vrijednosti od 650.684 KM na osnovu ranije zaključenih okvirnih sporazuma koji su istekli, odnosno bez prethodno provedenih propisanih procedura u skladu sa Zakonom o javnim nabavkama.

¹⁵ Sve iskazane vrijednosti javnih nabavki su s uključenim PDV-om.

Pregled nabavki izvršenih u 2019. godini bez prethodno provedenih procedura prikazan je u tabeli:
u KM

Red. br.	Naziv dobavljača	Naziv robe	Iznos nabavljene robe
1.	„Italgroun“ d.o.o. Sarajevo	potrošni materijal za endoskopiju	93.846
2.	„TPDC“ d.o.o. Sarajevo	hrana za potrebe kuhinje	76.193
3.	„Nevistić“ d.o.o. Tomislavgrad	pelet za ogrjev	92.400
4.	„Bosna-kom“ d.o.o. Gračanica	hrana za potrebe kuhinje (riba, piletina i povrće)	35.516
5.	„Melcom“ d.o.o. Mostar	medicinski potrošni materijal i Abbot reagensi	305.566
6.	„Medicom“ d.o.o. Bijeljina	materijal za endoskopiju i laparoskopiju	47.164
	UKUPNO		650.685

Bolnica je tokom 2019. godine najveću vrijednost nabavke u iznosu od 305.566 KM izvršila od dobavljača „Melcom“ d.o.o. Mostar, bez provedenog postupka javne nabavke, sa kojim je zaključen ugovor u 2014. godini o ustupanju opreme na korištenje bez naknade (Architect i1000SR, SN I1SR03088), a Bolnica se obavezala da će od tog dobavljača vršiti nabavku originalnih Abbot reagensa.

Kao što je navedeno u tabeli, Bolnica je izvršila značajan dio nabavki tokom 2019. godine, a da prethodno nije provela odgovarajuće postupke javnih nabavki, iako je to bila obavezna uraditi u skladu sa članom 4. Zakona o javnim nabavkama¹⁶.

Izvršili smo uvid u procedure izbora dobavljača za provedeni otvoreni postupak za nabavku lijekova (vakutube) iz 2018. godine, ugovorene vrijednosti od 79.276 KM i za sljedeće provedene postupke nabavke iz 2019. godine: jedan otvoreni postupak ugovorene vrijednosti od 475.882 KM, četiri konkurentna zahtjeva za dostavu ponuda ukupne ugovorene vrijednosti od 93.425 KM, jednog pregovaračkog postupka bez objave obavijesti od 21.483 KM i devet direktnih sporazuma ukupne vrijednosti od 45.694 KM. Obavljenom revizijom konstatovali smo sljedeće:

- **kod nabavke lijekova (vakutube) putem otvorenog postupka iz 2018. godine u vrijednosti od 79.276 KM, kao najpovoljniji dobavljač odabran je „Inel“ d.o.o. Mostar, sa kojim je 31. 10. 2018. godine zaključen okvirni sporazum na period od tri godine. Od odabranog dobavljača u 2019. godini izvršena je ukupna nabavka od 180.726 KM, koja premašuje vrijednost zaključenog okvirnog sporazuma za 101.450 KM. Postupak javne nabavke proveden je za nabavku lijekova vakutube, ali uvidom u uzorkovane račune utvrđeno je da su od izabranog dobavljača nabavljane i druge vrste lijekova i medicinskog potrošnog materijala za potrebe Bolnice, koje nisu navedene u ponudi koja je sastavni dio ugovora i za koje nije proveden postupak javne nabavke. **To ukazuje da Bolnica nije izvršila pravilnu procjenu vrijednosti ugovora za cijeli period važenja ugovora, niti je predvidjela sve potrebne vrste roba, što nije u skladu sa članom 15. stav 2. tačka e) Zakona o javnim nabavkama;****
- **kod uzorkovanih postupaka putem direktnih sporazuma utvrđeno je dijeljenje postupaka kod sljedećih nabavki: računara i računarske opreme u vrijednosti od 20.692 KM (tri direktna sporazuma sa dva različita dobavljača), hardvera za softver i sistema domenskog kontrolora u vrijednosti od 8.284 KM (dva direktna sporazuma sa istim dobavljačem), vodomaterijala i izvođenja vodoinstalaterskih radova u vrijednosti od 7.397 KM (dva direktna sporazuma sa istim dobavljačem) i namještaja u vrijednosti od 9.321 KM (dva direktna sporazuma sa istim dobavljačem). **Za ove nabavke provedeno je više direktnih sporazuma s ciljem izbjegavanja primjene odgovarajućeg postupka, što nije u skladu s članom 15. stav 6. Zakona o javnim nabavkama i Pravilnikom o direktnom sporazumu Bolnice.****

¹⁶ „Sl. novine FBiH“, br. 39/16

Nisu provedeni postupci javnih nabavki (hrana za potrebe kuhinje, pelet za ogrjev, medicinski potrošni materijali za endoskopiju i laparoskopiju) u vrijednosti od 650.685 KM, kao ni za nabavku lijekova i medicinskog potrošnog materijala u iznosu od 101.450 KM, koja premašuje vrijednost zaključenog okvirnog sporazuma. Osim toga, provedeno je više direktnih sporazuma (računarska oprema, hardver za softver, namještaj, vodoinstalaterski radovi) s ciljem izbjegavanja provođenja odgovarajućeg postupka javnih nabavki. To nije u skladu sa članovima 4. i 15. Zakona o javnim nabavkama.

Preporuke:

- *Plan javnih nabavki sačinjavati na način da sadrži detaljne podatke o predmetima nabavke, procijenjenoj vrijednosti i odabranom postupku, kako je regulisano internim aktima Bolnice;*
- *nabavke roba i usluga vršiti nakon provedenih procedura javnih nabavki i zaključenih ugovora, u skladu sa članovima 4. i 15. Zakona o javnim nabavkama.*

8. OSTALI NALAZI

8.1 Sudski sporovi

Prema prezentovanom Pregledu sudskih predmeta, protiv Bolnice se u 2019. godini vodilo šest sudskih sporova u ukupnoj vrijednosti od 354.802 KM. Od ukupno pokrenutih sporova, pet u vrijednosti od 353.802 KM odnosi se na pokrenute sporove pacijenata zbog naknade štete nastale pri pružanju zdravstvenih usluga (nemarnog i nesavjesnog liječenja) i jedan radni zbog poništenja Rješenja o otkazu ugovora o radu, ukupne vrijednosti od 1.000 KM. Za jedan spor zbog nemarnog i nesavjesnog liječenja donesena je prvostepena presuda po kojoj Bolnica ima obavezu od 46.334 KM, na koju je Bolnica u oktobru 2019. godine izjavila žalbu Kantonalnom sudu u Novom Travniku.

Bolnica je u 2019. godini izvršila rezervisanje za pokrenute sudske sporove i za spor za koji je donesena prvostepena presuda u ukupnoj vrijednosti od 347.339 KM.

Obavljenom revizijom konstatovali smo da je izvršeno rezervisanje za jedan sudski spor koji je rješenjem iz decembra povučen od tužiteljice u iznosu od 23.000 KM i ne ispunjava uslove za rezervisanje, što nije u skladu za zahtjevima MRS-a 37 – Rezervisanja, potencijalne obaveze i potencijalna imovina, zbog čega su za navedeni iznos rashodi i obaveze procijenjeni, a finansijski rezultat potcijenjen.

Bolnica je izvršila rezervisanja bez prethodno utvrđene procjene ishoda pokrenutih sudskih sporova, a spor koji je riješen u korist Bolnice u ukupnom iznosu od 23.000 KM nije ispunjavao uslove propisane MRS-om 37 – Rezervisanja, potencijalne obaveze i potencijalna imovina.

Preporuka:

- *potrebno je procijeniti ishod sudskih sporova, te vršiti rezervisanja za izvjesne sudske sporove, odnosno sporove koji ispunjavaju uslove propisane MRS-om 37 – Rezervisanja, potencijalne obaveze i potencijalna imovina, kako bi na datum bilansa rashodi, obaveze i finansijski rezultat bili realno iskazani.*

8.2 Informatizacija javnih ustanova u Srednjobosanskom kantonu

Vlada Srednjobosanskog kantona i Ministarstvo zdravstva i socijalne politike u 2018. godini pokrenuli su realizaciju projekta „Informatizacija javnog zdravstva u Srednjobosanskom kantonu“ (prva faza) kao nastavak projekta „Jačanje primarne zdravstvene zaštite HSEP-AF“, koji je realizovalo Federalno ministarstvo zdravstva i čija realizacija nije provedena do kraja kako je planirano. Radi se o višegodišnjem procesu implementacije informatizacije javnog zdravstvenog sektora u SBK, a cilj je uspostava: integrisanog zdravstvenog informacijskog sistema primarne zdravstvene zaštite, centralnog laboratorijskog informacijskog sistema, radiološkog informacijskog sistema i PACS DATA centra.

Uvođenjem ovih informacionih sistema osigurao bi se bolji kvalitet zdravstvenih usluga, kao i bolje planiranje, rukovođenje i nadzor na svim nivoima organizacije zdravstva.

Vlada Srednjobosanskog kantona osigurala je sredstva u Budžetu SBK za 2018. godinu za nabavku opreme neophodne za uspostavu laboratorijskog informacijskog sistema, za čiju implementaciju je neophodna specifična oprema i računari koji će se instalirati isključivo u laboratorijima i odjelima transfuzije. Zdravstvene ustanove su bile obavezne sačiniti specifikaciju neophodne opreme, a Ministarstvo zdravstva i socijalne politike Srednjobosanskog kantona provesti postupak javne nabavke softverskog paketa za uspostavu informacionog sistema. Nakon provedenog postupka Ministarstvo je u januaru 2019. godine obavijestilo zdravstvene ustanove sa kojim odabranim dobavljačima su zaključeni ugovori za nabavku.

Bolnici je na ime realizacije projekta Vlada Srednjobosanskog kantona dodijelila 40.000 KM (20.000 KM Odlukom Vlade SBK u 2018. godini i 20.000 KM Odlukom Vlade SBK u 2019. godini) za nabavku neophodne opreme. Tokom 2019. godine Bolnica je nabavila dio opreme (specifična oprema i računari) za uvođenje laboratorijskog informacionog sistema, koja je knjigovodstveno evidentirana na Investicijama u toku u iznosu od 15.434 KM, dok ostala odobrena sredstva nisu utrošena. Iako je Vlada Srednjobosanskog kantona obezbijedila sredstva za uspostavu laboratorijskog informacionog sistema, do okončanja revizije sistem nije uspostavljen, a projekat „Informatizacija javnog zdravstva u Srednjobosanskom kantonu“ nije okončan.

Preporuka:

- nastaviti aktivnosti na uspostavi laboratorijskog informacionog sistema s ciljem osiguranja boljeg kvaliteta zdravstvenih usluga.

9. KOMENTARI NA NACRT IZVJEŠTAJA

Bolnica je 3. 8. 2020. godine dostavila komentar na Nacrt izvještaja o izvršenoj finansijskoj reviziji za 2019. godinu.

U komentaru su navedene određene aktivnosti poduzete u 2020. godini, a odnose se na: ispravku negativno iskazanog salda blagajne; pribavljanje dokumentacije za obračun troškova prevoza na posao i sa posla radnicima i uknjiženje prava vlasništva nad zemljištem.

Također, navedene su primjedbe i obrazloženja na date kvalifikacije i pojedine nalaze koji se odnose na: sistem internih kontrola, javne nabavke, prijem novih radnika i ugovore o privremenim i povremenim poslovima. Komentare nismo prihvatili jer nisu data adekvatna obrazloženja, niti je dostavljena relevantna dokumentacije koja bi uticala na izmjene nalaza u Izvještaju.

Rukovoditeljica Sektora
za finansijsku reviziju

Mira Pažin

Tim za reviziju

Merima Čerkez – voditeljica tima

Katica Galić – članica tima

IV PRILOG: GODIŠNJI FINANSIJSKI IZVJEŠTAJI

Bilans uspjeha za period od 1. 1. do 31. 12. 2019. godine			
Naziv pravnog lica: Hrvatska bolnica „Dr. fra Mato Nikolić“ Nova Bila			
RB	Pozicija	Tekuća godina	Prethodna godina
A)	DOBIT ILI GUBITAK PERIODA		
	POSLOVNI PRIHODI I RASHODI		
I	Poslovni prihodi (od 1 do 4)	12.928.022	12.000.692
1	Prihodi od prodaje robe	0	163.752
2	Prihodi od prodaje učinaka	12.866.780	11.744.840
3	Prihodi od aktiviranja ili potrošnje robe i učinaka	0	0
4	Ostali poslovni prihodi	61.242	92.100
II	Poslovni rashodi (od 1 do 9)	12.852.105	12.011.793
1	Nabavna vrijednost prodane robe	0	1.929.784
2	Materijalni troškovi	2.015.031	367.542
3	Troškovi plaća i ostalih ličnih primanja	9.458.424	8.570.683
4	Troškovi proizvodnih usluga	216.568	180.220
5	Amortizacija	600.266	686.501
6	Troškovi rezervisanja	347.339	0
7	Nematerijalni troškovi	214.477	277.063
8	Povećanje vrijednosti zaliha učinaka	0	0
9	Smanjenje vrijednosti zaliha učinaka	0	0
III	Dobit od poslovnih aktivnosti (I-II)	75.917	0
	Gubitak od poslovnih aktivnosti (II-I)	0	11.101
	FINANSIJSKI PRIHODI I RASHODI		
IV	Finansijski prihodi (od 1 do 6)	4.002	7.288
1	Finansijski prihodi od povezanih pravnih lica	0	0
2	Prihodi od kamata	66	49
3	Pozitivne kursne razlike	416	3.352
4	Prihodi od efekata valutne klauzule	0	0
5	Prihodi od učešća u dobiti zajedničkih ulaganja	0	0
6	Ostali finansijski prihodi	3.520	3.887
V	Finansijski rashodi (od 1 do 5)	7.481	7.441
1	Finansijski rashodi iz odnosa s povezanim pravnim licima	0	0
2	Rashodi kamata	0	0
3	Negativne kursne razlike	3.715	4.867
4	Rashodi iz osnova valutne klauzule	0	0
5	Ostali finansijski rashodi	3.766	2.574
VI	Dobit od finansijskih aktivnosti (IV-V)	0	0
	Gubitak od finansijske aktivnosti (V-IV)	3.715	4.867
VII	Dobit redovne aktivnosti (III-VI) > 0	72.438	0
VIII	Gubitak od redovne aktivnosti (III-VI) < 0	0	11.254
	OSTALI PRIHODI I RASHODI		
IX	Ostali prihodi i dobici (od 1 do 9)	124.212	17.576
1	Dobici od prodaje stalnih sredstava	0	0
2	Dobici od prodaje investicionih nekretnina	0	0
3	Dobici od prodaje bioloških sredstava	0	0
4	Dobici od prodaje učešća u kapitalu i vrijednosnih papira	0	0
5	Dobici od prodaje materijala	0	0
6	Viškovi	0	0
7	Naplaćena otpisana potraživanja	0	0
8	Prihodi po osnovu ugovorene zaštite od rizika	124.030	17.576
9	Otpis obaveza, ukinuta rezervisanja i ostali prihodi	182	0
X	Ostali rashodi i gubici (od 1 do 9)	25.221	6.951
1	Gubici od prodaje i rashodovanja stalnih sredstava	1.117	830
2	Gubici od prodaje i rashodovanja investicionih nekretnina	0	0
3	Gubici od prodaje i rashodovanja bioloških sredstava	0	0
4	Gubici od prodaje učešća u kapitalu i vrijednosnih papira	0	0
5	Gubici od prodaje materijala	0	0
6	Manjkovi	0	0
7	Rashodi iz osnova zaštite od rizika	0	0

8	Rashodi po osnovu ispravke vrijednosti i otpisa potraživanja	19.972	4
9	Rashodi i gubici na zalihama i ostali rashodi	4.132	6.117
XI	Dobit po osnovu ostalih prihoda i rashoda (IX-X)	98.991	10.625
XII	Gubitak po osnovu ostalih prihoda i rashoda (X-IX)	0	0
	PRIHODI I RASHODI OD USKLAĐIVANJA VRIJEDNOSTI SREDSTAVA		
1	Prihodi iz osnova usklađivanja vrijednosti sredstava	57	413
2	Rashodi iz osnova usklađivanja vrijednosti sredstava	0	0
3	Povećanje vrijednosti specifičnih stalnih sredstava	0	0
4	Smanjenje vrijednosti specifičnih stalnih sredstava	0	0
XIII	Dobit od usklađivanja vrijednosti (1-2+3-4) > 0	57	413
XIV	Gubitak od usklađivanja vrijednosti (1-2+3-4) < 0	0	0
1*	Prihodi iz osnova promjene računovodstvenih politika i ispravki neznačajnih grešaka iz ranijih perioda	0	0
2*	Rashodi iz osnova promjena računovodstvenih politika i ispravki neznačajnih grešaka iz ranijih perioda	0	0
	DOBIT ILI GUBITAK NEPREKINUTOG POSLOVANJA		
XV	Dobit neprekinutog poslovanja prije poreza (VII-VIII+XI-XII+XIII-XIV+1*-2*) > 0	171.486	0
XVI	Gubitak neprekinutog poslovanja prije poreza (VII-VIII+XI-XII+XIII-XIV+1*-2*) < 0	0	205
	POREZ NA DOBIT NEPREKINUTOG POSLOVANJA	0	0
1**	Porezni rashodi perioda	0	0
2**	Odloženi porezni rashodi perioda	0	0
3**	Odloženi porezni prihodi perioda	0	0
	NETO DOBIT ILI GUBITAK NEPREKINUTOG POSLOVANJA		
XVII	Neto dobit neprekinutog poslovanja (XV-XVII - 1** - 2** + 3**) > 0	171.486	0
XVIII	Neto gubitak neprekinutog poslovanja (XV-XVII - 1** - 2** + 3**) < 0	0	205
	DOBIT ILI GUBITAK PREKINUTOG POSLOVANJA		
XIX	Neto dobit prekinutog poslovanja	0	0
XX	Neto gubitak prekinutog poslovanja	0	0
	NETO DOBIT ILI GUBITAK PERIODA		
XXI	Neto dobit perioda (XVII-XVIII+XIX-XX) > 0	171.486	0
XXII	Neto gubitak perioda (XVII-XVIII+XIX-XX) < 0	0	205
B)	OSTALA SVEOBUH VATNA DOBIT ILI GUBITAK	0	0
1	Dobici utvrđeni direktno u kapitalu	0	0
2	Gubici utvrđeni direktno u kapitalu	0	0
3	Obračunati odloženi porez na ostalu sveobuhvatnu dobit	0	0
XXIII	Neto ostala sveobuhvatna dobit (1-2-3) > 0	0	0
XXIV	Neto ostala sveobuhvatni gubitak (1-2-3) < 0	0	0
	Ukupna neto sveobuhvatna dobit perioda (XXI-XXII+XXIII-XXIV) > 0	171.486	0
	Ukupna neto sveobuhvatna dobit perioda (XXI-XXII+XXIII-XXIV) < 0	0	205
	Neto dobit/gubitak perioda prema vlasništvu (XXI ili XXII)	171.486	(205)
	a) vlasnicima matice	171.486	(205)
	b) vlasnicima manjinskih interesa		
	Neto dobit/gubitak perioda prema vlasništvu (XXIII ili XXIV)	171.486	(205)
	a) vlasnicima matice	171.486	(205)
	b) vlasnicima manjinskih interesa		
	Zarada po dionici:		
	a) obična	0	0
	b) razdijeljena		
	Prosječan broj zaposlenih:		
	- na bazi sati rada	311	286
	- na bazi stanja krajem mjeseca	311	286

Rukovodstvo je finansijske izvještaje odobrilo 28. 2. 2020. godine.

Direktor
Velimir Valjan

Bilans stanja na 31. 12. 2019. godine					
Naziv pravnog lica: Hrvatska bolnica „Dr. fra Mato Nikolić“ Nova Bila					
1	Pozicija	Iznos tekuće godine			Iznos prethodne godine /neto/
		Bruto	Ispravka vrijednosti	NETO (3-4)	
2	3	4	5	6	
	AKTIVA				
	A) STALNA SREDSTVA I DUGOROČNI PLASMANI (od 1 do 8)	37.745.185	22.322.271	15.422.914	15.426.598
1	Nematerijalna sredstva	14.625	14.625	0	182
2	Nekretnine, postrojenja i oprema	0	0	0	0
3	Investicione nekretnine	0	0	0	0
4	Biološka sredstva	0	0	0	0
5	Ostala (specifična) stalna materijalna sredstva	20.277	0	20.277	20.277
6	Dugoročni finansijski plasmani	0	0	0	0
7	Druga dugoročna potraživanja	0	0	0	0
8	Dugoročna razgraničenja	0	0	0	0
	B) ODLOŽENA PORESKA SREDSTVA	0	0	0	0
	C) TEKUĆA SREDSTVA (od 1 do 2)	4.860.820	2.396.310	2.464.510	1.898.116
1	Zalihe i sredstva namijenjena prodaji	2.841.887	2.396.310	443.681	120.903
2	Gotovina, kratkoročna potraživanja i kratkoročni plasmani	2.018.933	0	2.018.933	1.777.213
	D) ODLOŽENA PORESKA SREDSTVA	0	0	0	0
	E) GUBITAK IZNAD VISINE KAPITALA	0	0	0	0
	I) POSLOVNA AKTIVA (A+B+C+D+E)	42.606.005	24.718.581	17.887.424	17.24.714
	II) Vanbilansna evidencija – vanbilansna aktiva	0	0	0	0
	UKUPNO AKTIVA (I+II)	42.606.005	24.718.581	17.887.424	17.324.714
	PASIVA				
	A) KAPITAL (od 1 do 10)	0	0	2.452.881	1.007.099
1	Osnovni kapital	0	0	3.235.796	3.235.796
2	Upisani neuplaćeni kapital	0	0	0	0
3	Emisiona premija	0	0	0	0
4	Rezerve	0	0	0	0
5	Revalorizacione rezerve	0	0	0	0
6	Nerealizovani dobiti	0	0	0	0
7	Nerealizovani gubici	0	0	0	0
8	Neraspoređena dobit	0	0	171.486	0
9	Gubitak do visine kapitala	0	0	954.401	2.228.493
10	Otkupljene vlastite dionice i udjeli	0	0		204
	B) DUGOROČNA REZERVISANJA	0	0	3.346.138	0
	C) DUGOROČNE OBAVEZE	0	0	0	0
	D) ODLOŽENE PORESKE OBAVEZE	0	0	0	0
	E) KRATKOROČNE OBAVEZE (1 do 8)	0	0	1.192.591	1.614.193
1	Kratkoročne finansijske obaveze	0	0	0	0
2	Obaveze iz poslovanja	0	0	378.514	868.953
3	Obaveze iz specifičnih poslova	0	0	0	0
4	Obaveze po osnovu plaća, nak. i ostalih primanja zaposlenih	0	0	790.640	727.707
5	Druge obaveze	0	0	23.437	17.533
6	Obaveze za PDV	0	0	0	0
7	Obaveze za ostale poreze i druge dažbine	0	0	0	0
8	Obaveze za porez na dobit	0	0	0	0
	F) PASIVNA VREMENSKA RAZGRANIČENJA	0	0	10.895.814	14.703.422
	G) ODLOŽENE PORESKE OBAVEZE	0	0	0	0
	I) POSLOVNA PASIVA (A+B+C+D+E+F+G)	0	0	17.887.424	17.324.714
	II) Vanbilansna evidencija – vanbilansna pasiva	0	0	0	0
	UKUPNO PASIVA (I+II)	0	0	17.887.424	17.324.714

Rukovodstvo je finansijske izvještaje odobrilo 28. 2. 2020. godine.

Direktor
Velimir Valjan

Izveštaj o gotovinskim tokovima za period od 1. 1. do 31. 12. 2019. godine (Indirektna metoda)				
Naziv pravnog lica: Hrvatska bolnica „Dr. fra Mato Nikolić“ Nova Bila				
	Opis	Oznaka (+, -)	IZNOS	
			Tekuća godina	Prethodna godina
A. GOTOVINSKI TOKOVI IZ POSLOVNIH AKTIVNOSTI				
1	Neto dobit (gubitak) za period		171.486	(205)
	Usklađenje za:			
2	Amortizacija/vrijednost usklađivanja nematerijalnih sredstava	+	0	0
3	Gubici (dobici) od otuđenja nematerijalnih sredstava	+ (-)	0	0
4	Amortizacija/vrijednost usklađivanja materijalnih sredstava	+	600.266	686.501
5	Gubici (dobici) od otuđenja materijalnih sredstava	+ (-)	1.117	830
6	Usklađenja iz osnova dugoročnih finansijskih sredstava	+ (-)	0	0
7	Nerealizovani rashodi (prihodi) od kursnih razlika	+ (-)	0	0
8	Ostala usklađenja za negotovinske stavke	+ (-)	0	0
9	Ukupno (od 2 do 8)		601.383	687.331
10	Smanjenje (povećanje) zaliha	+ (-)	(324.674)	(26.999)
11	Smanjenje (povećanje) potraživanja od prodaje	+ (-)	(29.581)	(87.284)
12	Smanjenje (povećanje) drugih potraživanja	+ (-)	0	0
13	Smanjenje (povećanje) aktivnih vremenskih razgraničenja	+ (-)	1.435	2.180
14	Povećanje (smanjenje) obaveza prema dobavljačima	+ (-)	(490.439)	(212.085)
15	Povećanje (smanjenje) drugih obaveza	+ (-)	68.837	125.207
16	Povećanje (smanjenje) pasivnih vremenskih razgraničenja	+ (-)	(3.807.608)	906.767
17	Ukupno (od 10 do 16)		0	0
18	Neto gotovinski tok od poslovnih aktivnosti (1+9+-17)		(3.809.161)	1.394.912
B. GOTOVINSKI TOKOVI IZ ULAGAČKIH AKTIVNOSTI				
19	Prilivi gotovine iz ulagačkih aktivnosti (od 20 do 25)		0	0
20	Prilivi iz osnova kratkoročnih finansijskih plasmana	+	0	0
21	Prilivi iz osnova prodaje dionica i udjela		0	0
22	Prilivi iz osnova prodaje stalnih sredstava	+	0	0
23	Prilivi iz osnova kamata	+	0	0
24	Prilivi od dividendi i učešća u dobiti	+	0	0
25	Prilivi iz osnova ostalih dugoročnih finansijskih plasmana	+	0	0
26	Odlivi gotovine iz ulagačkih aktivnosti (od 27 do 30)		0	0
27	Odlivi iz osnova kratkoročnih finansijskih plasmana	-	0	0
28	Odlivi iz osnova kupovine dionica i udjela	-	0	0
29	Odlivi iz osnova kupovine stalnih sredstava	-	0	0
30	Odlivi iz osnova ostalih dugoročnih finansijskih plasmana	-	0	0
31	Neto priliv gotovine iz ulagačkih aktivnosti (19-26)		0	0
32	Neto odliv gotovine iz ulagačkih aktivnosti (26-19)		0	0
C. GOTOVINSKI TOKOVI IZ FINANSIJSKIH AKTIVNOSTI				
33	Prilivi gotovine iz finansijskih aktivnosti (od 34 do 37)		4.022.735	0
34	Prilivi iz osnova povećanja osnovnog kapitala	+	0	0
35	Prilivi iz osnova dugoročnih kredita	+	0	0
36	Prilivi iz osnova kratkoročnih kredita	+	0	0
37	Prilivi iz osnova ostalih dugoročnih i kratkoročnih obaveza	+	4.022.735	0
38	Odlivi gotovine iz finansijskih aktivnosti (od 39 do 44)		0	1.185.291
39	Odlivi iz osnova otkupa vlastitih dionica i udjela	-	0	0
40	Odlivi iz osnova dugoročnih kredita	-	0	0
41	Odlivi iz osnova kratkoročnih kredita	-	0	0
42	Odlivi iz osnova finansijskog lizinga	-	0	0
43	Odlivi iz osnova isplaćenih dividenda	-	0	0
44	Odlivi iz osnova ostalih dugoročnih i kratkoročnih obaveza	-	0	1.185.291
45	Neto priliv gotovine iz finansijskih aktivnosti (33-38)		4.022.735	0
46	Neto odliv gotovine iz finansijskih aktivnosti (38-33)		0	1.185.291
47	D. UKUPNI PRILIVI GOTOVINE (18+31+45)		4.022.735	1.394.912
48	E. UKUPNI ODLIVI GOTOVINE (18+32+46)		3.809.161	1.185.291
49	F. NETO PRILIV GOTOVINE (47-48)		213.574	209.621
50	G. NETO ODLIV GOTOVINE (48-47)		0	0

51	H. Gotovina na početku izvještajnog perioda		619.303	409.682
52	I. Pozitivne kursne razlike iz osnova preračuna gotovine	+	0	0
53	J. Negativne kursne razlike iz osnova preračuna gotovine	-	0	0
54	K. Gotovina na kraju izvještajnog perioda (51+49-50+52-53)		832.877	619.303

Rukovodstvo je finansijske izvještaje odobrilo 28. 2. 2020. godine.

**Direktor
Velimir Valjan**

Izveštaj o promjenama na kapitalu za period koji završava na 31. 12. 2019. godine

Naziv pravnog lica: Hrvatska bolnica „Dr. fra Mato Nikolić“ Nova Bila

VRSTA PROMJENE NA KAPITALU	DIO KAPITALA KOJI PRIPADA VLASNICIMA MATIČNOG PRIVREDNOG DRUŠTVA						MANJINSKI INTERES	UKUPNO KAPITAL (7+8)
	Dionički kapital i udjeli u d.o.o.	Revalorizacijske rezerve	Nerealizovani dobiti/gubici	Ostale rezerve	Akumulirana neraspoređena dobit/gubitak nepokriveni	Ukupno (2+3±5±7)		
1	2	3	4	5	6	7	8	9
1. Stanje na 31. 12. 2017. god.	3.235.796	0	0	0	(2.228.493)	1.007.303	0	1.007.303
2. Efekti promjena u računovodstvenim politikama	0	0	0	0	0	0	0	0
3. Efekti ispravki grešaka	0	0	0	0	(2.228.493)	1.007.303	0	1.007.303
4. Ponovo iskazano stanje na 31. 12. 2017. godine, odnosno 1. 1. 2018. god. (1 ± 2 ± 3)	3.235.796	0	0	0	0	0	0	0
5. Efekti revalorizacije materijala i nematerijalnih sredstava	0	0	0	0	0	0	0	0
6. Nerealizovani dobiti/gubici po osnovu finansijskih sredstava raspoloživih za prodaju	0	0	0	0	0	0	0	0
7. Kursne razlike nastale prevođenjem finansijskih izvještaja u drugu valutu prezentacije	0	0	0	0	0	0	0	0
8. Neto dobit/gubitak iskazan u bilansu uspjeha	0	0	0	0	(205)	(205)	0	(205)
9. Neto dobiti/gubici priznati direktno u kapital	0	0	0	0	1	1	0	1
10. Objavljene dividende i drugi oblici raspodjele dobiti i pokriće gubitka	0	0	0	0	0	0	0	0
11. Emisija dioničkog kapitala i drugi oblici povećanja ili smanjenja osnovnog kapitala	0	0	0	0	0	0	0	0
12. Stanje na 31. 12. 2018. godine, odnosno 1. 1. 2019. godine (4 ± 5 ± 6 ± 7 ± 8 ± 9 -10 + 11)	3.235.796	0	0	0	(2.228.697)	1.007.099	0	1.007.099
13. Efekti promjena u računovodstvenim politikama	0	0	0	0	0	0	0	0
14. Efekti ispravki grešaka	0	0	0	0	0	0	0	0
15. Ponovo iskazano stanje na 31. 12. 2018, odnosno 1. 1. 2019. god. (12 ± 13 ± 14)	3.235.796	0	0	0	(2.228.697)	1.007.099	0	1.007.099
16. Efekti revalorizacije materijala i nematerijalnih sredstava	0	0	0	0	0	0	0	0
17. Nerealizovani dobiti/gubici po osnovu finansijskih sredstava raspoloživih za prodaju	0	0	0	0	0	0	0	0
18. Kursne razlike nastale prevođenjem finansijskih izvještaja u drugu valutu prezentacije	0	0	0	0	0	0	0	0
19. Neto dobit (gubitak) iskazan u bilansu uspjeha	0	0	0	0	171.486	171.486	0	171.486
20. Neto dobiti/gubici priznati direktno u kapitalu	0	0	0	0	1.274.296	1.274.296	0	1.274.296
21. Objavljene dividende i drugi oblici raspodjele dobiti i pokriće gubitka	0	0	0	0	0	0	0	0

22. Emisija dioničkog kapitala i drugi oblici povećanja ili smanjenja osnovnog kapitala	0	0	0	0	0	0	0	0
23. Stanje na 31. 12. 2019. god. (15±16±17±18±19±20-21+22)	3.235.796	0	0	0	(782.915)	2.452.881	0	2.452.881

Rukovodstvo je finansijske izvještaje odobrilo 28. 2. 2020. godine.

Direktor
Velimir Valjan